

Stenogram ze wspólnego posiedzenia Komisji Infrastruktury oraz Komisji Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska RMK – 30 sierpnia 2007 r.

Pani Katarzyna Matusik – Lipiec

Szanowni Państwo!

Myślę, że możemy już rozpocząć dzisiejsze posiedzenie połączonych Komisji Infrastruktury oraz Komisji Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska Rady Miasta Krakowa z lekkim opóźnieniem, ale wszyscy, którzy mieli przybyć na to dzisiejsze spotkanie myślę, że już na salę obrad Rady Miasta Krakowa dotarli.

Witam serdecznie członków Komisji, witam Panów Prezydentów, Panie i Panów Dyrektorów Wydziałów Urzędu Miasta Krakowa, witam przedstawicieli Stowarzyszenia „Zielona Barycz”, MPO Kraków, MPEC Kraków, Politechniki Krakowskiej, Politechniki Warszawskiej, AGH Kraków, mieszkańców, wszystkich Państwa.

Szanowni Państwo!

Dzisiejsze posiedzenie Komisji będzie nagrywane, z tego posiedzenia będzie później stenogram dlatego taka prośba techniczna dla wszystkich z Państwa, którzy będą chcieli wziąć udział w dyskusji proszę by przed rozpoczęciem swego wystąpienia tutaj przed mikrofonem podali swoje imię i nazwisko.

W takim razie ja dalsze prowadzenie Komisji oddam mojemu koledze Przewodniczącemu Grzegorzowi Stawowemu, stwierdzam kworum potrzebne do rozpoczęcia obrad, otwieram posiedzenie połączonych Komisji.

Pan Grzegorz Stawowy

W takim razie tradycyjnie zapraszam Pana Prezydenta bo jak rozumiem zaczynamy od informacji Prezydenta.

Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa – p. T. Trzmiel

Zgodnie z przyjętym sposobem postępowania w przygotowaniu jednej z największych inwestycji komunalnych w Krakowie, przygotowywanej zresztą od szeregu lat bo po raz pierwszy temat zakładu termicznej utylizacji odpadów komunalnych pojawił się w roku 1996, kiedy Rada Miasta Krakowa przyjęła program gospodarki odpadami komunalnymi w oparciu, o który zrodził się projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej, ze środków przedakcesyjnych, programu ISPA w latach 2000 – 2006 w ramach, którego zrealizowano cały szereg inwestycji optymalizujący system gospodarki odpadów komunalnych w Krakowie. W wyniku ocen i prowadzonych badań podczas realizacji ubiegłej edycji programu – bo tak to mogą nazwać – podjęto działania na rzecz przygotowania inwestycji zakład termicznej utylizacji odpadów komunalnych jako jeden z elementów technologicznych utylizacji odpadów komunalnych w Krakowie. Również w ramach programu PHARE zostało przygotowane Studium wykonalności dla tego projektu. Ponieważ ten projekt jest bardzo kontrowersyjny jeżeli chodzi o lokalizację tego zakładu w Krakowie dlatego na obecnym etapie przygotowania procesu inwestycyjnego sięgnęliśmy i poprosiliśmy o współpracę zespół ekspercki, który miałby przygotować i przygotowuje, przygotował w konsultacji społecznej ocenę stopnia realizacji programu gospodarki odpadami komunalnymi w Krakowie, przedstawić sugestie i priorytety rozwoju tego systemu i przygotować uzgodniony społecznie, przygotować propozycje lokalizacji zakładu termicznej utylizacji odpadów komunalnych. W lipcu na posiedzeniu Komisji Infrastruktury wówczas przedstawiliśmy pierwsze wyniki prac tego zespołu, dzisiaj chcielibyśmy na wspólnym posiedzeniu Komisji Infrastruktury, Komisji Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska przedstawić kolejny etap prac będąc po ośmiu konsultacjach społecznych, w których uczestniczyli przedstawiciele organizacji ekologicznych jak i przedstawiciele 16 z 18 zaproszonych dzielnic. O wynikach prac tego zespołu proszę o przedstawienie tych wyników chyba na początek Pana Prof. Kraszewskiego – bardzo proszę.

***Stenogram ze wspólnego posiedzenia Komisji Infrastruktury oraz Komisji
Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska RMK – 30 sierpnia 2007 r.***

Pan Grzegorz Stawowy

Tak, oczywiście panie prezydencie, zapraszam panie profesorze.

Pan Prof. Andrzej Kraszewski

Pani Przewodnicząca! Panie Przewodniczący!

Panie i Panowie Radni! Panowie Prezydenci!

Dziękuję bardzo za zaproszenie mnie do wygłoszenia tej krótkiej prezentacji i dziękuję bardzo za to, że mogą przedstawić Państwu pierwsze bardzo ważne wyniki prac zespołu, o którym wspominał Pan Prezydent Trzmiel. To są te pierwsze wyniki, które będą w krótkim czasie wymagały od władz miasta bardzo ważnych decyzji. Te decyzje umożliwią dalszy tok prac, który doprowadzi do przygotowania dokumentów niezbędnych do tego by otrzymać środki finansowe do realizacji świetnych zamierzeń, które ma w planie to piękne miasto. Chciałbym zacząć od tego, że możliwość realizacji wielkich inwestycji infrastrukturalnych, które tak potrzebne są w naszym kraju i potrzebne są w tym mieście leży nie tyle w sferze analiz technicznych ile w sferze pozyskania jak największej zgody i akceptacji społeczności, społeczeństw dla zamierzeń władz miasta. Chodzi tu nie tylko o systemy gospodarki odpadami, ale również o systemy gospodarki ściekami i dlatego bardzo ważne, że władze miasta obok analiz technicznych, które miały doprowadzić do wyboru najlepszego systemu zagospodarowania odpadów zdecydowały by równolegle prowadzić program konsultacji społecznych, program promocyjno – konsultacyjny, który miałby przekonać zarówno beneficjentów, którymi są mieszkańcy miasta jak i ewentualnych, ewentualne osoby i organizacje, które mogą poczuć się poszkodowane, zagrożone w wyniku realizacji części zakładów całego systemu do tego, że ten system jest potrzebny, że ten system jest niezbędny i że musi być zrealizowany, albowiem to co jest w tej chwili w Krakowie tak jak zresztą w innych miastach Polski jest niezgodne z prawem. Prawo się zmieniło i będzie się zmieniać dalej, prawo nakłada bardzo ostre wymogi na sposób zagospodarowania odpadów, na ekorozwojowy aspekt działalności człowieka i nie tylko na obszarze miast, ale w ogóle, nakłada obowiązek na odzyskiwanie i recykling wszystkiego tego co daje się odzyskać i poddać recyklingowi. Miasto musi i to w krótkim czasie w trosce o sprawy ekonomiczne, ale także i o wizerunek miasta, a także o bardzo ważne aspekty ekorozwojowe dostosować się do tych wymogów prawa i może od tego chciałbym właśnie zacząć. To co Państwu dzisiaj chciałbym przedstawić będzie się składało, po moim krótkim wstępie, z dwóch ważnych prezentacji. I wszystko to będzie miało pewien aspekt badań strategicznych nad wyborem wariantów lokalizacji, najpierw może nad wyborem wariantu systemu zagospodarowania odpadów, a jak się przekonamy bo już to mogliśmy tutaj napisać w naszej prezentacji, jednak okazało się, że optymalnym sposobem zagospodarowania odpadów jest system, który – powiedzmy to od razu – zakłada wybudowanie zakładu termicznej utylizacji odpadów w spalarni. Tak więc na początku chcieliśmy przedstawić Państwu element techniczny naszych rozważań, w którym chcieliśmy dowieść, że rzeczywiście tak jest, że rzeczywiście system, który jest, którego elementem jest spalarnia, jest optymalny z wielu względów środowiskowych, również ekonomicznych, technicznych, będziemy chcieli – bo również społecznych co wiąże się z poprzednimi elementami – w drugim chcieliśmy pokazać jak dotąd przebiegały prace jeśli idzie o ten aspekt promocyjno – konsultacyjny, w jaki sposób zwracaliśmy się do zainteresowanych, w jaki sposób gromadziliśmy i w jaki sposób informowaliśmy na bieżąco o przebiegu prac całego programu i w jaki sposób radziliśmy się ich czy program przebiega w dobrym kierunku. Tak więc do rzeczy. Jeżeli nowy tworzony system oprócz tego, że będzie najlepszy, będzie również, ma być zgodny z prawem musi odpowiadać ważnym dokumentom, które zostały przyjęte zarówno na poziomie krajowym jak i wojewódzkim, a także uchwałami Rady Miasta Krakowa. I dlatego zadbaliliśmy o to by

Stenogram ze wspólnego posiedzenia Komisji Infrastruktury oraz Komisji Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska RMK – 30 sierpnia 2007 r.

---

tworzony system był zgodny zarówno z polityką ekonomiczną państwa, z krajowym planem gospodarowania odpadami, z wojewódzkim planem gospodarowania odpadami, ze Studium wykonalności, które zleciło miasto do wykonania w 2005 r., ze Strategią rozwoju Krakowa, ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Krakowa, które zostało przyjęte przez tą Radę, a także z szeregiem innych dokumentów, których już tutaj nie wymienię, które Panie i Panowie Radni doskonale znają. Chciałbym się odnieść tylko do dwóch dokumentów, które są bardzo istotne i które w pewien sposób determinowały pracę tego zespołu. Po pierwsze wojewódzki plan gospodarki odpadami dla województwa małopolskiego, który zakłada i przewiduje, że w województwie powstanie cały szereg elementów systemu zagospodarowania odpadami, do których należą sortownie, kompostownie, instalacje mechaniczne biologicznego przekształcania odpadów i również instalacje do termicznego przetwarzania odpadów. Plan ten zakłada, że odpady zmieszane lub pozostałość po sortowaniu będzie mogła być kierowana tylko w postaci pozostałości na składowisko odpadów. Jest to zgodne z tym co myśli się na temat Baryczy, dalszych losów składowiska i na temat kłopotów, które miasto miałyby gdyby chciały pozyskiwać nowe lokalizacje pod składowiska odpadów. I pokrótce drugi bardzo ważny dokument, który zawsze mieliśmy pracując na uwadze i przed oczami to jest program ochrony środowiska wraz z planem gospodarki odpadami miasta Krakowa, który zakładał i wytyczał pewne dwa etapy postępowania, które były dla nas ważne. Po pierwsze realizacja założonych planów, które również zakładały budowę, rozbudowę w Krakowie całego szeregu instalacji, które już poprzednio wymieniałem, w etapie drugim weryfikacja kierunków rozwoju systemu i wybór właściwie w dwóch kierunkach, albo idziemy w kierunku głębszego sortowania i dobudowy dalszych modułów kompostowni, albo zdecyduje się o wyborze zakładu termicznej utylizacji odpadów komunalnych. Tak więc nie było tak zgodnie z tym dokumentem, że spalarnia była jak gdyby z góry przesądzona, że ona musi być bo również jak pokażemy to Paniom i Panom Radnym dzisiaj rozważaliśmy inne scenariusze zagospodarowania odpadów miasta Stołecznego Królewskiego Krakowa. I teraz już o celu i realizacji całego programu strategicznego. Pytania, które napisaliśmy sobie na początku i które były dla nas bardzo ważne, na który musieliśmy znaleźć odpowiedzi – nie na wszystkie w dzisiejszej prezentacji odpowiedź padnie – to były w jaki sposób rozwinąć efektywność selektywnej zbiórki odpadów. I tak się składa, że prowadzę w Warszawie Warszawki Okręgowy Stół Odpadowy i muszę powiedzieć, że rozwój tej efektywności selektywnej zbiórki odpadów u źródła jest również przedmiotem ogromnej troski obrad tego stołu gdzie wiele organizacji ekologicznych właśnie na pierwszy ogień rzuciło w jaki sposób zwiększyć efektywność tych systemów zbiórki. Jest to szalenie ważne, ponieważ musimy przekonać społeczeństwo, musimy przekonać siebie samych, że sposób postępowania, który został wybrany jako obowiązujący właśnie idzie w kierunku selekcji u źródła, odzysku i recyklingu. To się bardzo silnie wiąże z kwestiami edukacji ekologicznej. I dlatego my w Warszawie powołaliśmy taki podstolik edukacyjny i również tutaj w tym kierunku prace będą w dalszym etapie posuwały się. Dalej, jakie podjąć działania by ograniczyć ilość powstawania odpadów i wykorzystać surowce wtórne – to jest zgodne z hierarchią postępowania z odpadami Unii Europejskiej, bardzo istotne jest jakie technologie zagospodarowania odpadów są optymalne dla Krakowa, jak optymalnie wykorzystać istniejące zakłady i jakie powinny być parametry techniczne, jakie powinny być wydajności zakładów, które będziemy projektować jako nowe w tym systemie. I jeśli zdecyduje się o budowie zakładu termicznego przekształcania odpadów, jakie są potencjalne możliwości lokalizacji tej spalarni z punktu widzenia uwarunkowań technicznych, infrastruktury miejskiej, która musi towarzyszyć tej spalarni żeby nie musieć budować, drogi, rurociągi ciepłownicze, środowiskowych i społecznych. To są te ważne pytania, na które staraliśmy się w toku prac zespołu odpowiedzieć i które determinowały wynik, który za

Stenogram ze wspólnego posiedzenia Komisji Infrastruktury oraz Komisji Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska RMK – 30 sierpnia 2007 r.

chwile Państwu przedstawimy. Prezentacja będzie się składać z dwóch części. Po pierwsze przedstawimy Państwu analizę wariantów systemu gospodarki odpadami, podkreślam słowo – systemu – bo istotne dla nas było by nie mówić tylko i wyłącznie o jakimś jednym, pojedynczym elemencie, nie ważne jak istotnym, ale by mówić o całym systemie, by widzieć od samego początku strumienie odpadów takie jakie one są w mieście, gdzie one będą kierowane, w jaki sposób będą przetwarzane i jaka będzie efektywność tego systemu. Tak więc myśleliśmy kategoriami systemu. I to co było poddane ocenie w tej pierwszej fazie to były pewne konkurujące ze sobą systemy, które zostały przez nas zaprojektowane i porównane. Metoda, która została użyta to jest analiza wielokryterialna. Analiza wielokryterialna ona się może tak nazywa, ale ona jest w gruncie rzeczy bardzo prostą i bardzo skuteczną metodą porównywania czegoś ze sobą co jest trudno porównywalne. Bo jak długo jesteśmy w obrębie kwestii kryteriów, które dają się wyrazić w pieniądzu tak długo porównanie jest proste i właściwie rachunek kosztów i korzyści jest narzędziem, który jest stosowany powszechnie na świecie. Ale w momencie gdy dotykamy kwestii środowiskowych, gdy mówimy o ilości ton emisji dwutlenku węgla, gdy mówimy o licznie ludzi pozostających w strefie oddziaływania poszczególnych instalacji tak długo trudno jest to przerzucić na pieniądze aczkolwiek są takie usiłowania, ale ja osobiście w mojej szkole bardzo z tym walczę. Uważam, że te powinno się je wyrazić w takich jednostkach i jesteśmy w stanie porównać je między formą pomimo, że mogą one być wyrażone, niektóre kryteria w polskich złotych, a inne właśnie w liczbie osób w strefie. Tak więc zdecydowaliśmy się tutaj przyjąć metody po analizie wielokryterialnej i zdecydowaliśmy się by ona właśnie była tą metodą zdecydowania, który z tych systemów będzie Państwu przez zespół proponowany jako lepszy, jak ten, który jest rekomendowany do tego by był przyjęty w mieście. Wyniki, pokażemy Państwu rekomendację takiego scenariusza. W drugiej części prezentacji, druga kolejna prezentacja będzie dotyczyła opisu dotychczasowych konsultacji społecznych. Program promocyjno – konsultacyjny jak już wspomniał Pan Prezydent to sześć spotkań, w tym cztery z radami dzielnic gdzie zapraszaliśmy 28 pozarządowych organizacji ekologicznych, gdzie liczba osób biorących udział w spotkaniach wahała się od 15 – 25 osób na spotkanie. Chciałbym Paniom i Panom Radnym pokazać tabelę jakie było zainteresowanie w poszczególnych dzielnicach, widać tutaj na 4-ch spotkaniach konsultacyjnych, na które były zaproszone, na które byli zaproszeni przedstawiciele rad dzielnic, kto tutaj był, więc widać, że było – biorąc pod uwagę, że spotkania te miały charakter roboczy, spodziewamy się, że teraz dopiero gdy zaczniemy mówić o konkretnych wariantach systemu, o konkretnych lokalizacjach zakładu termicznej utylizacji zainteresowanie wzrośnie zarówno po stronie rad dzielnic jak i po stronie pozarządowych organizacji ekologicznych, mówiąc bardziej lapidarnie gra zaczyna się dopiero teraz to jednak myślę, że to jest niemało, bo już jednak sporo tej informacji zostało przekazanej zainteresowanym dzielnicom, zainteresowanym organizacjom ekologicznym. Nawet te, które nie uczestniczyły w tym spotkaniu wiele informacji mają na temat prac i zamierzeń Zarządu Miasta i to jest bardzo cenny kapitałem. Chciałbym teraz by Panie i Panowie Radni zdali sobie sprawę z tego, że bardzo istotnym jest by w jakiejś formie zaakceptować bądź odrzucić ustalenia zespołu i jeżeli zespół uzna, że uzyskał akceptację władz miasta do tego by iść w kierunku, który za chwilę zostanie przedstawiony jeśli udzie o wybór konkretnej realizacji systemu, otwiera to przed nami nową ścieżkę postępowania i nowy ciąg zadań, z którym intensyfikuje się działania promocyjne, konsultacyjne, i w którym dalej będziemy działali w obrębie zagadnień technicznych, które będą prowadziły do wyboru konkretnych lokalizacji. Tak więc ja bym chciał w tym momencie poprosić panią dr Agnieszkę Generowicz, która w naszym zespole wykonywała analizę wielokryterialną tych danych i tych elementów całego systemu, które zbierał dla niej cały zespół, potem chciałbym poprosić panią docent Ewę Gurbiel o przedstawienie wyników

Stenogram ze wspólnego posiedzenia Komisji Infrastruktury oraz Komisji Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska RMK – 30 sierpnia 2007 r.

konsultacji społecznych, a konkretnie pewnej ankiety, która była szalenie istotna, o której ja już wspominałem na poprzednim posiedzeniu Komisji, która pokaże jaki jest punkt wyjścia w momencie gdyśmy jeszcze nie zaczęli na dobrą sprawę masowej akcji uświadamiającej wszystkich za i ewentualnie przeciw systemu, który będzie dzisiaj Państwu rekomendowany. Tak więc poproszę Panią Agnieszkę jeżeli Państwo pozwolą. Dziękuję bardzo.

Pani dr Agnieszka Generowicz

Pani Przewodnicząca! Szanowni Państwo!

Nazywam się Agnieszka Generowicz i na stałe pracuję na Politechnice Krakowskiej, natomiast w zespole proszę Państwa biorę udział jako trochę fachowiec od odpadów, natomiast próbujemy ująć tą gospodarkę odpadami troszeczkę w ramy takie matematyczne. Dlatego tak jak mówił pan profesor zajęliśmy się analizą gospodarki odpadami od strony analizy wielokryterialnej, natomiast przygotowaniem do analizy jest przygotowanie szeregu kryteriów dlatego, że to jest najistotniejszy element w całej analizie, przygotowanie kryteriów opisujących system w sposób taki żeby później dało się w sposób analityczny powiedzieć, który z systemów, o których będziemy mówili dla Krakowa będzie systemem najkorzystniejszym. Ja mam zwyczaj nie mówić najlepszym dlatego, że nie ukrywam, że najlepszy system w zasadzie jest nie do zbudowania, natomiast systemem najkorzystniejszym pod względem ekologicznym, ekonomicznym i społecznym. Dlatego głównie chciałam przedstawić Państwu kryteria jakie braliśmy pod uwagę, natomiast analizę wielokryterialną mniej więcej jak to się kształtują wyniki również Państwu przedstawię. Ogólnie proszę Państwa analiza wielokryterialna tak jak już mówił mój przedmówca, jest to matematyczna metoda gdzie będziemy mogli liczbą oszacować sobie, który z systemów jest najkorzystniejszy pod względem oczywiście ekologicznym, ekonomicznym lub społecznym lub oceniając system kompleksowo natomiast to jest ta wyższość tej metody, która pokazuje nam, który matematycznie sposób jest najlepszy do wyboru. Analizowane scenariusze, które były brane pod uwagę i konsultowane społecznie proszę Państwa to są trzy scenariusze, a więc kontynuacja stanu istniejącego – ja nie będę tutaj rozbudowywać tego na razie żeby troszeczkę przyspieszyć tą prezentację, natomiast myślę, że po prezentacji jeżeli ktoś z Państwa będzie miał pytania to to rozwinę – a więc kontynuacja stanu istniejącego przy istniejącej infrastrukturze, kolejny scenariusz to była kontynuacja stanu istniejącego przy pełnym wykorzystaniu możliwości technologicznych, a więc będziemy musieli dofinansować w zasadzie edukację ekologiczną i segregację żeby uzyskać pełne możliwości technologiczne instalacji i scenariusz rozbudowa o zakład termicznego przekształcania odpadów przy oczywiście istniejącej infrastrukturze, a więc ta spalarnia będzie brana pod uwagę tylko i wyłącznie jako element całego systemu. Proszę Państwa tu pokrótce jest przedstawiony na dzień dzisiejszy jak wygląda system na podstawie sprawozdania z realizacji planu gospodarki odpadami, przy czym proszę Państwa ostatnim elementem systemu zawsze będzie składowisko, składowisko rozumiane tutaj jako element całego systemu, a więc nie składowisko Barycz, chodzi tutaj o bilans odpadów, tyle odpadów na dzień dzisiejszy w bilansie trafia ostatecznie na składowisko odpadów w Baryczy albo na okoliczne, natomiast tyle jest odzyskiwanych, a tyle kompostowanych. To jest ten stan wyjściowy. Natomiast to jest analizowany stan tego ostatniego scenariusza przy rozbudowie o spalarnię odpadów, a więc tyle trafiałoby do spalarni, z tego pozostała część na składowisko ewentualnie bierzemy również pod uwagę możliwość wykorzystania. Natomiast w analizie było traktowane to, ten strumień, że trafia na składowisko odpadów ostatecznie. Kryteria jakie były brane pod uwagę w analizie tych trzech strategii dla Krakowa, o których mówiłam podzieliliśmy na trzy grupy i zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju na kryteria minimalizacji i odzysku odpadów, kryteria społeczno – polityczne i kryteria ekonomiczne. I wśród kryteriów minimalizacji

Stenogram ze wspólnego posiedzenia Komisji Infrastruktury oraz Komisji Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska RMK – 30 sierpnia 2007 r.

odzysku odpadów ja też tutaj spróbuję szybko przelecieć, natomiast gdyby były pytania to później ewentualnie sobie wyjaśnimy, wśród kryteriów minimalizacji odzysku odpadów było 5 kryteriów, pierwsze redukcja ilości składowanych odpadów jako jedno z kryteriów, redukcja ilości odpadów ulegających biodegradacji, ilość odzyskanych surowców wtórnych, ilość odzyskanej energii w wyniku funkcjonowania systemu i czas eksploatacji składowiska odpadów ostateczny. Mniej więcej pokażę Państwu jakie kryteria były brane pod uwagę chociaż one nie do końca jeszcze są policzone bo jeszcze częściowo te elementy są doliczane, natomiast tak kształtowały się kryteria.

Kryterium 1 proszę Państwa dla systemu B1, B2 i B3 czyli stan aktualny, przy rozbudowie i wykorzystaniu pełnych technologicznych i łącznie z termicznym przekształcaniem odpadów, pierwsze kryterium, które było brane pod uwagę kształtowało się na tym poziomie, tu braliśmy również pod uwagę projekt wojewódzkiego planu dla 2010 roku, ale ostatecznie pozostaliśmy przy tym kryterium ponieważ ten plan mamy jako aktualny zatem to kryterium pozostało. Kryterium 2 ja przypomnę tam była redukcja odpadów biodegradowalnych mniej więcej na takich poziomach dla poszczególnych strategii się kształtowała, kryterium 3 to był poziom odzysku surowców, kryterium 4 ilość odzyskanej energii w wyniku funkcjonowania poszczególnych systemów i ostatni proszę Państwa wśród kryteriów – minimalizacja odzysku to jest czas eksploatacji składowiska odpadów ostatecznych liczone od 2005 r. z uwagi na to, że III etap składowiska w Baryczy jest eksploatowany od 2005 r., a więc tak to się kształtuje. Kolejne kryteria proszę Państwa wśród społeczno politycznych jakie wyróżniliśmy było to zgodne z kierunkami wskazanymi przez plany wyższych szczebli, a więc krajowym i wojewódzkim, zgodność z dyrektywami unijnymi i prawem polskim, regionalność i perspektywiczność rozwiązania oraz akceptacja społeczna jako kryterium 9 w tej grupie.

Tak proszę Państwa były ocenione. Otóż te trzy pierwsze w tej grupie były oceniane metodą ekspercką zero jedynekową, zero – nie spełnia wymagań – jeden – spełnia wymagania, te trzy pierwsze kryteria, natomiast jeżeli chodzi o akceptację społeczną była robiona ankieta społeczna w trakcie konsultacji prowadzonych przez nas, będzie omówiona przez koleżankę w związku z tym ja przedstawiam Państwu tylko ogólne wyniki mniej więcej jak się kształtowały, a więc akceptacja dla budowy składowiska, akceptacja dla segregacji odpadów i akceptacja dla budowy zakładu termicznego przekształcania. I proszę Państwa ostatni ekonomiczny – tu muszę Państwa przeprosić, one jeszcze nie do końca są doliczone, natomiast, które były brane pod uwagę, pełne miesięczne średnie obciążenie finansowe mieszkańca czyli ile każdy z nas zapłaci za unieszkodliwienie w systemie takim albo innym odpadów i koszty unieszkodliwienia 1 tony odpadów. One podobnie się pokrywają i w zasadzie są takie same kryteria, natomiast tu muszę Państwu powiedzieć, że do tego 11 były doliczone kary jakie będziemy płacić do Unii w przypadku nie spełnienia standardów, a więc głównie tu chodzi o odpady biodegradowalne jeżeli nie dopełnimy standardów redukcji odpadów biodegradowalnych, natomiast na dzień dzisiejszy nie za bardzo jeszcze wiemy w jakiej wysokości to będą kary i liczone są na kraj członkowski, nie za bardzo wiemy jak je liczyć naprawdę. W związku z tym to kryterium jest policzone, aczkolwiek jako koszty unieszkodliwienia tony odpadów i tak proszę Państwa kształtowały się te kryteria ekonomiczne przy czym muszę Państwu jeszcze wyjaśnić, że na dzień dzisiejszy one są policzone tylko i wyłącznie do 2014 r. w przeliczeniu do 2020 jeżeli przeciągniemy co mamy zamiar zrobić okaże się, że kryterium 1 i 2 będziemy musieli dołożyć koszty budowy składowiska odpadów, ostatecznego składowiska i to tutaj w tym miejscu zarówno to kryterium jak i to kryterium znacznie nam wzrośnie, na dzień dzisiejszy nie jesteśmy w stanie nawet przewidzieć dlatego, że dochodzą tutaj koszty wykupu gruntów. W związku z tym to kryterium jeszcze jest w trakcie przeliczania. Gdyby ktoś był szczególnie zainteresowany to oczywiście po prelekcji ja będę w stanie wyjaśnić. Natomiast co jest istotne proszę Państwa.

Stenogram ze wspólnego posiedzenia Komisji Infrastruktury oraz Komisji Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska RMK – 30 sierpnia 2007 r.

Metoda oprócz tego, że mamy wartość kryteriów daje nam możliwość jeszcze wprowadzania hierarchii ważności kryteriów co zrobiliśmy na konsultacjach społecznych z samorządowcami, z ekologami i z wszystkimi, którzy chcieli przyjść do nas na te konsultacje. Jest możliwość proszę Państwa wpisania do metody ile ważne jest dla nas poszczególne kryterium liczbowo, oprócz tego, że mamy wartość kryterium – np. redukujemy strumień odpadów tyle, albo czas eksploatacji mamy tyle, dodatkowa metoda daje nam możliwość powiedzenie, to kryterium jest dla mnie najważniejsze, najważniejsze jest dla mnie ile zapłacę, albo najważniejsze jest dla mnie jak długo będę eksploatował składowisko. I te wyniki, które tu Państwu przedstawiam to są dla jakichś tam moich potrzebnych obliczeń, ale jak mówię jest możliwość określenia hierarchii ważności kryteriów. Wśród uczestników procesu decyzyjnego takie grupy braliśmy pod uwagę i wśród nich robiliśmy ankietę, które kryterium jest dla nich najistotniejsze dlatego, że te grupy brały czynny udział w poszczególnych konsultacjach społecznych. I tutaj po sześciu konsultacjach zrobiliśmy ankietę, które z grup kryteriów dla kogo na ile są ważne, a więc tutaj możemy sobie to odczytać i mniej więcej średnio jeżeli chodzi o grupy kryteriów, a tu warto zauważyć, że dla ekologów np. ekonomiczne co jest bardzo rozsądne, dla ekologów ekonomiczne kryteria są najmniej istotne na poziomie 20 %, zresztą dla pozostałych również natomiast najistotniejsze są dla nich te kryteria minimalizacji odzysku odpadów, które dla grupy Radnych były odrobinę mniej ważne, ale mniej więcej na tym samym poziomie się to kształtowało. Szacowali proszę Państwa również wagi poszczególnych kryteriów, a więc w skali od 1 – 10 mieli możliwość wyszacowania jak poszczególne kryteria są dla nich ważne liczbowo w skali od 1 – 10 i proszę Państwa te wagi będą wstawiane do samej metody wielokryterialnej, oprócz wag, które ja sama mogę brać pod uwagę to jeszcze dodatkowo te wagi do ostatecznego rozwiązania były brane również pod uwagę. To są proszę Państwa hierarchie ważności, które ja przyjąłem, a więc w pierwszym wierszu 1 : 1 oznacza, że każdemu z kryteriów dałem wagę 1, a więc każde w zasadzie było dla mnie równoważne, każde kryterium, nie grupa kryteriów tylko każde kryterium dostało wagę 1. Jak kształtuje się proszę Państwa kolejność tej strategii, tutaj kryterium minimalizacja odzysku nadałem wagę 5, poniżej 10, później kryterium społeczno – polityczne nadałem wagę 5, 10, 15 i patrzyłam jak zmienia się kolejność strategii. Takich obliczeń zrobiłam 39 kombinacji, na 39 kombinacji w 5 przypadkach przesunęła się kolejność strategii na strategię 2 – a więc maksymalne wykorzystanie możliwości technologicznych aktualnie istniejących instalacji. Natomiast w większości przypadków jak Państwo widzicie 34 przypadki nasuwa się strategia termicznego przekształcania odpadów. Dodatkowo proszę Państwa – tylko tak jak mówię to ekonomiczne kryterium jeszcze będziemy musieli przeliczyć, ale to się zmieni tylko i wyłącznie na korzyść dla termicznego przekształcania dlatego, że wzrośnie koszt, nakład inwestycyjny na te dwie pierwsze strategie, a więc zakładając na dzień dzisiejszy przy tych danych, które mamy, zakładając te wagi kryteriów, na które głosowali Radni, ekolodzy i uczestnicy naszego procesu decyzyjnego na 12 przypadków obliczeniowych zawsze wychodzi strategia ta ostatnia czyli z termicznym przekształcaniem odpadów. W związku z tym proszę Państwa jesteśmy na tym etapie – wybór systemu gospodarki odpadami, analizę wielokryterialną bierzemy pod uwagę albo nie, natomiast stoimy przed wyborem ostatecznej wersji systemu gospodarki odpadami. Na dzień dzisiejszy wcześniej czy później musimy podjąć decyzję w związku z tym o rozbudowie i modyfikacji systemu gospodarki odpadami, natomiast na dzień dzisiejszy wiemy na pewno, że nie może on zostać w takiej postaci jak jest dlatego, że składowisko w Baryczy kończy się nam bardzo szybko i jeżeli już podejmiemy decyzję o tym co budujemy no to będzie kolejna decyzja dotycząca znalezienia lokalizacji nowych obiektów. I tu już tylko pokrótce Państwu przedstawię jakie, bo to znowu będziemy brać pod uwagę analizę wielokryterialną, natomiast które z elementów i jakie kryteria będą brane pod

Stenogram ze wspólnego posiedzenia Komisji Infrastruktury oraz Komisji Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska RMK – 30 sierpnia 2007 r.

uwagę w szukaniu nowych lokalizacji. Znowu proszę Państwa podzieliłam na cztery grupy tym razem kryteria, wśród techniczno prawnych zgodnie z planem zagospodarowania terenu i planami wyższych szczebli, planami gospodarki odpadami wielkości i możliwości terenu, istniejąca infrastruktura, druga grupa kryteriów – ekologiczne – i to będą głównie kryteria emisyjne, a więc kryteria wprowadzania zanieczyszczeń do atmosfery, warunki odbioru ścieków, odległości od składowiska odpadów ostatecznych, to będzie głównie emisja transportu brana pod uwagę odległość od miasta żeby brać pod uwagę znowu emisję odpadów, możliwości wykorzystania produktów istniejących zakładów i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Kryteria ekonomiczne, tu głównie ceny gruntu, nakłady inwestycyjne na budowę infrastruktury, koszty transportu, odpadów i produktów i koszty kompromisu społecznego. I kryteria społeczno polityczne jako ostatnie – sąsiedztwo zabudowy mieszkalnej, możliwość konfliktów społecznych i uwarunkowania polityczne, ale jak mówię to już będą kryteria, które będą brane pod uwagę przy lokalizacji samego zakładu unieszkodliwiania odpadów. I to wszystko, dziękuję.

Pani doc. Ewa Gurbiel

Pani Przewodnicząca! Panie Przewodniczący!

Szanowni Państwo!

Ja zacznę od sprostowania, pan prof. Kraszewski był tak uprzejmy, że wybiegł w przyszłość, jestem na razie tylko doktorem, ale traktuję tą zapowiedź jako obiecującą niedaleką przyszłość. Jestem psychologiem i pracuję w Instytucie Psychologii i w tym zespole właśnie mnie przypadło zadanie przygotowania ankiety, programu konsultacji, przygotowania ankiety to badania postaw mieszkańców Krakowa jak również analizy oceny wreszcie skuteczności pewnych oddziaływań, które podjęliśmy i o których pan profesor już wspomniał. Proszę Państwa tak jak zostało powiedziane w ramach konsultacji społecznych przeprowadziliśmy, można powiedzieć pracujemy równolegle w dwóch kierunkach czyli z jednej strony prowadzimy działania edukacyjne, z drugiej strony chcemy rozpoznać preferencje mieszkańców, postawy jak się to najczęściej określa w psychologii społecznej wobec proponowanych systemów utylizacji odpadów komunalnych. I taki cel, poznanie tych postaw przyświecał nam w przygotowaniu, a następnie przeprowadzeniu badań. Te badania były przeprowadzone na przełomie lipca i sierpnia przez przygotowanych do tego studentów Politechniki Krakowskiej, w konsultacjach czy w tych badaniach wzięli udział mieszkańcy różnych dzielnic Krakowa, badanie obejmowało 920 respondentów przy czym do analiz nadawało się 918 ankiet, grupa mężczyzn i kobiet była, były to grupy równoliczne w związku z tym można tutaj odpowiedzi w pełni porównywać

W związku z tym ja tutaj głównie w analizach odwołałam się do poziomu wykształcenia i to zróżnicowanie wykształcenia wyglądało tak jak mamy na ekranie. Osoby badane wyrażały swoją opinię wobec wymienionych w ankiecie sposobów utylizacji odpadów na pięciostopniowej skali przy czym punkt 1 oznaczał zdecydowaną zgodę, natomiast punkt 5 zdecydowaną dezaprobatę wobec określonego proponowanego sposobu utylizacji. Zgodnie z tym co moja przedmówczyni zaprezentowała badaliśmy właśnie postawy wobec tych sposobów, które miały być liczone w analizie wielokryterialnej. W związku z tym badaliśmy postawy mieszkańców wobec składowania i kompostowania, wobec termicznego przekształcania czy utylizacji i wobec segregowania odpadów komunalnych. Proszę Państwa chcę od razu podkreślić, że postawy wobec tych 3-ch sposobów utylizacji odpadów nie były postawami wykluczającymi się to znaczy można było zaprezentować ujawnić pozytywną, przychylną postawę np. wobec składowania, a jednocześnie pozytywną postawę wobec np. segregowania. To jest tak jakbyśmy kogoś pytali o preferencje czy woli np. zupę pomidorową, pierogi i np. schabowego i może wszystkie te trzy potrawy lubić, ale przez odpowiedni dobór

Stenogram ze wspólnego posiedzenia Komisji Infrastruktury oraz Komisji Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska RMK – 30 sierpnia 2007 r.

pytań możemy wysondować, którą z tych potraw preferuje. I myśmy tak próbowali w tej ankiecie też uczynić, że badane są wszystkie postawy wobec tych trzech sposobów utylizacji, natomiast próbowaliśmy też określić nasilenie preferencji pozytywnych bądź też nasilenie negatywnych postaw wobec tych obiektów i następnie porównywać. Postawa wobec wyróżnionych sposobów utylizacji była obliczana na podstawie średniej wyników poszczególnych badanych i mieściła się w przedziale 1 – 5 przy czym, i tutaj chcę to podkreślić, będzie to ważne przy interpretacji danych, im bliższy wynik punktu 1 tym postawa bardziej przychylna. Tutaj mamy skalę na której przy każdym pytaniu czy raczej każdym stwierdzeniu osoba badana się wypowiadała. Część z Państwa Radnych miała przyjemność bądź też wątpliwą przyjemność uczestniczenia w tych badaniach ponieważ na naszym pierwszym spotkaniu rozdaliśmy te ankiety i byliście Państwo proszeni o ich wypełnienie. Proszę Państwa analizy, wyniki postaw wobec różnych obiektów, zdarzeń można prezentować w różnych sposób, ja tutaj chcę odwołać się jakby do dwóch grup. Z jednej strony można pokazać stopień akceptacji czy stopień odrzucenia jakiegoś obiektu instalacji czy też zdarzenia proponowanego, ale też i drugi sposób poprzez pokazanie – i też się do tej metody odwołam – pokazanie liczebności badanych, którzy wykazują postawy pozytywne i negatywne wobec proponowanych sposobów utylizacji odpadów. Zaczniemy od tej pierwszej metody czyli określenia nasilenia postaw wobec poszczególnych sposobów utylizacji odpadów. Proszę Państwa jak widać tutaj na tym bardzo prostym zestawieniu wyników najmniej akceptowanym sposobem utylizacji jest składowanie. Ten wynik 3,81 zbliża się do 4, która to czwórka oznacza – nie zgadzam się czyli jest bardzo blisko właśnie negatywnej postawy wobec składowania. Termiczne przekształcanie wskazuje na pozytywną, czy wynik wobec termicznego przekształcania odpadów wskazuje na pozytywną postawę, a zdecydowanie najbardziej przychylna i pozytywna postawa przypadała czy tą postawą ujawnili badani w przypadku procesów segregacji odpadów. Proszę Państwa jeszcze raz podkreślam, to nie były wykluczające się postawy. Czyli można podsumować, że najbardziej przychylni ci badani nasi krakowscy mieszkańcy, są najbardziej przychylni procesowi segregowania odpadów, następnie pozytywnie ustosunkowani do procesu termicznej utylizacji, natomiast najbardziej niechętni wobec budowania nowych składowisk i rozbudowywania już istniejących. Tak jak wspomniałam inny sposób popatrzenia na uzyskane wyniki to spojrzenie na skład procentowy grup, które akceptują, które są przychylnie nastawione do poszczególnych sposobów utylizacji które odrzucają i są niechętnie nastawione. Proszę Państwa proces składowania niechętną, negatywną postawę wzbudził w grupie 85 % badanych, postawę pozytywną u 7 %, natomiast termiczna utylizacja – można powiedzieć, że do pewnego stopnia wyniki są odwrotne to znaczy przeciw jest 20 %, natomiast pozytywną postawę ujawniło 72 % badanych, a segregowanie jak już wspomniałam z tego pierwszego sposobu jest najbardziej popularne w związku z tym tylko 3 % badanych było przeciwnych bądź też widziało niewystarczalność ograniczania się do segregowania, natomiast 91 % ujawnia pozytywną postawę wobec segregowania. W przypadku każdej postawy wobec każdej z wymienionych tutaj instalacji podobny procent między 6 a 8 badanych nie miało zdania. Widać więc również z tej analizy liczebności, że najwięcej osób popiera proces segregowania odpadów, duży bardzo procent bo 72 % popiera termiczny sposób utylizacji, a najmniej bo tylko 7 % przychylnie odnosi się do składowania odpadów. Proszę Państwa postawiłam sobie pytanie dlaczego ten proces segregowania odpadów jest taki popularny bo te 91 % to przecież bardzo jest liczba tutaj duża i może na pierwszy rzut oka zaskakująca. Otóż myślę, że tutaj w momencie tych badań i tych analiz możemy wskazać na dwie przyczyny czy dwa powody właśnie takiego odbioru społecznego, takiej postawy społecznej. Po pierwsze myślę – i to jest dosyć optymistyczne moje myślenie – ale mam nadzieję, że jakoś zakotwiczone w rzeczywistości, że wzrasta świadomość taka ekologiczna

Stenogram ze wspólnego posiedzenia Komisji Infrastruktury oraz Komisji Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska RMK – 30 sierpnia 2007 r.

mieszkańców Krakowa, jest to wynik prowadzonych od lat procesów edukacyjnych, ale trzeba sobie zdawać sprawę, że jest to na poziomie deklaratywnym to znaczy mieszkańcy Krakowa są przekonani o wartości segregowania, natomiast jak wskazują inne badania to się nie przekłada w warstwie bichowioralnej czyli to wcale nie zwiększa ich zaangażowania w proces właśnie segregowania. Natomiast druga przyczyna niestety mogła tkwić w samej ankiecie i pewnie na to zwrócimy uwagę przy dalszych badaniach mianowicie tak jak w przypadku składowania odpadów oraz termicznej utylizacji badani mieli też się wypowiedzieć, rozważyć możliwość lokalizacji tych instalacji na terenie własnej dzielnicy, tak w przypadku segregowania nie byli zmuszani do podjęcia takiej decyzji. W związku z tym, że nie obciążało to ich interesu w związku z tym łatwo aprobowali głównie ten proces segregowania – tak się w tym momencie domyślałam. Przejdę teraz do analizy i interpretacji wybranych pojedynczych pytań bo myślę, że one są istotne, raczej odpowiedzi są istotne. Postawiliśmy zadanie przed badanymi, aby z zaproponowanych właśnie systemów utylizacji wybrali ich zdaniem najmniej szkodliwy sposób utylizacji odpadów. 71 % badanych wybrało, fizycznie wręcz napisało, że zakład termicznej utylizacji. Ale żebyśmy nie pomyśleli, że w takim razie nie mamy żadnych problemów skoro taki procent społeczeństwa jest za to skomplikowało nam tutaj życie odpowiedź na kolejne pytanie, mianowicie poprosiliśmy o wyrażenie opinii osób badanych czy zgodziliby się żeby taki zakład był na terenie ich dzielnicy. I proszę Państwa tutaj już tylko 36 % osób zgodziłoby się na to co jak mówią eksperci to i tak jest całkiem niezły wynik, natomiast 45 % opowiedziało się przeciw. Tutaj wyraźnie widać na tych wykresach, tej jaśniejszy zielony kolor to są właśnie ci, którzy uważają, że jest najmniej szkodliwy sposób to termiczne unieszkodliwianie, natomiast w fioletowej części on się wyraźnie zmniejszył, zwiększyła się też w tej fioletowej części gdzie trzeba się było zadeklarować, że przyjąłbym na terenie własnej dzielnicy taki zakład zwiększyła się też grupa osób niezdecydowanych, trudniej podjąć decyzję, która już mnie bezpośrednio może dotyczyć. Proszę Państwa nie myślimy, że to tylko dla krakowian jest takie charakterystyczne zjawisko, że tu jest jakaś niespójność moglibyśmy powiedzieć ludzie o matematycznym czy ścisłym umyśle. Otóż człowiek nie jest racjonalną i taką do końca logiczną naturą i okazuje się, że jest to zjawisko wspólne wszystkim społecznościom i w badaniach nad postawami społecznymi, nad postawami ludzi wobec np. proponowanych nowych instalacji, instytucji w różnych społeczeństwach to zjawisko wystąpiło i nawet otrzymało nazwę w literaturze, ono nazywa się zjawiskiem Nimby, to jest skrót od angielskiego sformułowania co w dowolnym tłumaczeniu oznacza wszędzie tylko nie na moim podwórku czy nie w mojej okolicy czy nie za moimi plecami. Proszę Państwa czy należy się obruszać, obrażać i napiętnować taką postawę. Nie, to trzeba zrozumieć bo myślę, że wielu z nas by w podobny sposób się zachowało. Próbuje się rozumieć w ten sposób tego typu zachowania na pierwszy rzut oka nieracjonalne skoro uważamy, że jest to najlepszy sposób czy najmniej szkodliwy, a potem nie chcemy tego u siebie w okolicy, że ludzie zwykle w ten sposób rozumują, jeżeli np. taki zakład termicznej utylizacji ma służyć całemu Krakowowi to dlaczego my mamy ponosić z tego powodu jakieś koszty czy ponosić krzywdę, wystarczy, że jest to poczucie, czy w świadomości taka właśnie krzywda. I na świecie próbuje się rozwiązywać ten problem w ten sposób, że równoważy się to poczucie krzywdy czy tych kosztów, które dana społeczność ma świadomość równoważy się proponowanymi im pewnymi konkretnymi korzyściami. I najczęściej właśnie te procesy negocjacyjne na tym polegają. Więc jak mówię to nie jest zjawisko wyłącznie krakowskie. Proszę Państwa jest krótko, przeanalizowaliśmy czy istnieją związki między płcią, wiekiem i wykształceniem a wyróżnionymi postawami i okazało się, że tutaj tylko czynnik wykształcenia odgrywa istotną rolę. To znaczy występuje korelacja i ten związek polega na tym, że im wyższy poziom wykształcenia tym większa akceptacja termicznego przekształcania odpadów, a tym bardziej

Stenogram ze wspólnego posiedzenia Komisji Infrastruktury oraz Komisji Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska RMK – 30 sierpnia 2007 r.

negatywna postawa wobec składowania odpadów. Również zauważono związek między wzrostem poziomu wykształcenia oraz wzrostem akceptacji lokalizacji termicznej utylizacji na terenie własnej dzielnicy. Jak to można zinterpretować, im ktoś ma szerszą wiedzę, bardziej rzetelną wiedzę po pierwsze jest bardziej odporny na różne informacje wprowadzające w lęk i w niepokój, takie informacje, które często opierają się na pewnych stereotypach czy w różnych takich mitycznych przekonaniach. Jak również im większa wiedza tym niższy poziom właśnie lęku i niepewności. Tu krótko, byliśmy ciekawi czy obywatele Krakowa chcą zrzucić odpowiedzialność tylko na władze miasta za to co się będzie działo z odpadami czy też są świadomi tego, że ponoszą odpowiedzialność. I proszę Państwa przynajmniej w tej warstwie deklaratywnej na podobnym poziomie są świadomi co obarczają odpowiedzialnością władze czyli myślę, że dla nas optymistyczny jest to wniosek bo należy tą postawę po prostu wykorzystać i do tej odpowiedzialności się odwołać. Proszę Państwa jeszcze krótko o drugiej drodze badań, które prowadzimy mianowicie tych działań edukacyjnych. Jak tu już zostało powiedziane odbyło się 6 takich spotkań, na które byli zaproszeni radni dzielnic oraz działacze organizacji ekologicznych. Chcieliśmy sprawdzić czy te nasze spotkania, na których występują eksperci prezentują pewną wiedzę o poszczególnych systemach utylizacji, czy tego typu oddziaływania zmieniają czy jakoś wpłynął na zmianę postaw naszych uczestników tych działań. Proszę Państwa zwykle takie badania prowadzi się według trzyetapowego modelu, najpierw w pierwszym etapie prowadzi się badania, następnie jest proces edukacyjny czy proces perswazyjny, u nas to był proces edukacyjny, a następnie powtórnie bada się postawę. Myśmy też ten schemat wykorzystali. W pierwszym etapie, i ja chcę od razu podkreślić to są bardzo małe grupy, tutaj nie można tych wyników uogólniać, można popatrzeć tylko na te wyniki jako pewien trend i dalej badać natomiast byliśmy uzależnieni od wielkości grupy osób zainteresowanych, które przyszły na te spotkania.

W I etapie przebadano 15 osób, oni wypełnili ci badani ankietę zawierającą 26 pytań, to była rozbudowana ankietą, która później w formie skróconej była rozdawana czy wypełniali ją mieszkańcy. I proszę Państwa w II etapie to było 6 spotkań, eksperci przedstawiali dotychczasowy system gospodarki odpadami, przekazywali rzetelną wiedzę, założyliśmy, że to są spotkania w trakcie, których dochodzi do zderzenia właśnie między rzeczową, obiektywną, sprawdzoną wiedzą i taką wiedzą, która jest tutaj pokazana na rysunku, który ma przerażać ludzi – ja to ściągnęłam z jakiejś publikacji na temat spalarni – kiedy straszy się ludzi takimi konsekwencjami czyli np. zwiększoną zachorowalnością na raka osób mieszkających w pobliżu spalarni. Chcieliśmy zobaczyć co z tego zderzenia jednej i drugiej wiedzy wyszło i czy to jest skuteczne oddziaływanie. Czy coś się zmieniło, w III etapie naszych badań wzięło udział 23 osoby, po prostu sukcesywnie przychodziło coraz więcej tych osób stąd też teraz te 23 osoby, które jednak nie uczestniczyły we wszystkich spotkaniach. Kończąc mogę powiedzieć, że zmieniła się postawa wobec możliwości lokalizacji zakładu termicznej utylizacji odpadów na terenie własnej dzielnicy i już to pokazuję. Pamiętajcie Państwo w tych naszych masowych badaniach wychodził taki wynik, że 71 % badanych twierdziło, że to jest najmniej szkodliwy sposób, natomiast 36 % tylko się zgadzało na to żeby zlokalizować na terenie własnej dzielnicy. Podobnie zachowali się, nawet jeszcze bardziej skrajną postawę przyjęli nasi radni i ekolodzy na pierwszym spotkaniu, mianowicie oni nawet w 80 % uznali, że utylizacja termiczna to jest najmniej szkodliwa, ale spójrzmy tutaj, prawie 8 %, tylko 8 % zgodziłoby się na to żeby na terenie ich dzielnicy był umieszczony taki zakład. W drugim badaniu 79 % więc tu porównywalnie uznało, że spalarnia jest najmniej szkodliwym sposobem, ale tu jest druzgocący wynik, 85 % z tych osób już nie ma wątpliwości, przyjąłoby ten zakład na teren własnej dzielnicy czyli jak mówię to jest na bardzo małej grupie i oczywiście to trzeba powtórzyć, ale to może być pewna sugestia, że bez perswadowania, bez przekonywania, a przekazanie po prostu rzetelnej wiedzy być może

Stenogram ze wspólnego posiedzenia Komisji Infrastruktury oraz Komisji Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska RMK – 30 sierpnia 2007 r.

właśnie daje takie efekty. I myślę, że to również czy przy dalszych badaniach czy dla mediów, dla dziennikarzy jeśli będą się chcieli zapoznać z takimi wynikami to jest sygnał, że po prostu warto przekazywać rzetelną wiedzę o tym zjawisku. Dziękuję bardzo.

Pan Grzegorz Stawowy

Dziękuję bardzo. Jeszcze pan profesor, zapraszam.

Pan Prof. Andrzej Kraszewski

Tytułem krótkiego podsumowania. Okazuje się z tych badań niezależnie od tego, że jeszcze będziemy musieli zdobyć trochę tych danych, okazuje się jednak, że biorąc pod uwagę uwarunkowania krakowskie, a podobnie i wypada w innych miastach Polski spalarnia jest najkorzystniejsza, nie chcę powiedzieć, że jest konieczna, ale okazuje się najkorzystniejsza. Jakie są tego wyniki obserwując również w innych miastach stan rzeczy. Po pierwsze pomimo, że tak to tutaj wypadło w Krakowie, Kraków jest trochę inny niż np. Warszawa, to zajmie lata edukacji ekologicznej, lata docierania do świadomości ludzi by poziom segregacji zwiększył się istotnie, istotnie, że można by mniemać, że spalarnia miałaby mniejsze znaczenie. W procesie dochodzenia do optymalnego systemu spalarnia jako sposób zagospodarowania tego strumienia, który pozostanie po segregacji, w obliczu tego, że bardzo trudno, a może nawet trudniej niż spalarnia lokalizuje się w okolicach polskich miast składowiska odpadów nie byliśmy zdziwieni, że – i spodziewaliśmy się tego – że z naszej analizy wyszło, że spalarnia jest konieczna. Wyszło tak nawet gdyśmy pytali się o to ekologów być może pośrednio prosząc by wyrazili swoje preferencje przy pomocy tzw. wad. To nie jest manipulacja, to nie jest podstęp. Okazuje się, że gdy oczekiwać od naszych partnerów, z którymi rozmawiamy na temat zagospodarowania odpadów i wielkich inwestycji infrastrukturalnych w naszych miastach oczekiwać postaw racjonalnych to te postawy racjonalne prowadzą do tego co inżynieria i ekonomia uważa za najkorzystniejsze. Oczywiście jest tutaj element ideologiczny, jest tutaj element, w którym potem okazuje się, że tak jak zresztą miałem to dwa dni temu w Warszawie na posiedzeniu okrągłego stołu odpadowego, kiedy przyszedł do mnie jeden z przedstawicieli organizacji ekologicznych i powiedział – my się na spalarnię nigdy nie zgodzimy – ja pozwoliłem sobie wyrzeszczeć się trochę na niego, to my po to robimy program konsultacji społecznych, po to zapraszamy was tutaj żeby przedstawić wam argumenty miasta i żeby miasto wysłuchało argumentów waszych, po to my to robimy żebyście się porozumieli, a pan tutaj przychodzi i mówi, że pan się nigdy nie zgodzi to po co te konsultacje społeczne, to pan się potem dziwi, że decyzje są podejmowane arbitralnie, to się trzech naraz zaczęło wycofywać, nie, nie, oczywiście panie profesorze my rozważymy te wszystkie argumenty, ale my jesteśmy za kompostowaniem i tu się rozpoczęła wtedy dyskusja merytoryczna, ale już dyskusja pomiędzy tym czy lepsze jest kompostowanie czy lepsza jest spalarnia. Tak więc trzeba rozmawiać i trzeba te wyniki badań technicznych, które tutaj Państwu przekazaliśmy prezentować jako pewną, pewien sposób zagospodarowania odpadów, pewien sposób, który jest proekologiczny, który nie szkodzi i który gdy przyjmie się właściwe sposoby przekazywania tej wiedzy – a to będzie właśnie nasz następny etap prac – gdy zaangażujemy tutaj prasę, gdy lokalne gazety dzielnicowe zaczną informować o tym jakie jest rzeczywiste zagrożenie ze spalarni, mamy nadzieję, że poziom zdeklarowanych przeciwników spadnie. A proszę zwrócić uwagę na to, że już z tych badań, które przeprowadziliśmy gdy jeszcze nie podjęliśmy szerokiej akcji edukacyjnych to podobnie jak w Warszawie poziom zwolenników – pod warunkiem, że nie w mojej dzielnicy – poziom zwolenników tego sposobu zagospodarowania odpadów waha się między 70 – 80 % i tak to jest, myśmy tak w Warszawie też mieli. W przypadku spalarni na Czajce, spalarni osadów po wykonaniu programu konsultacji społecznych badania wykonane przez dwa

Stenogram ze wspólnego posiedzenia Komisji Infrastruktury oraz Komisji Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska RMK – 30 sierpnia 2007 r.

niezależne ośrodki badania opinii publicznej pokazały, że wśród beneficjentów poziom akceptacji wyniósł 93 % tego sposobu zagospodarowania osadów ściekowych. Co to oznacza dla władz miasta. To oznacza, że z bardzo wysokim prawdopodobieństwem beneficjanci czyli ci, na dobro których Zarząd Miasta działa właśnie organizując taki sposób zagospodarowania odpadów zgadzają się z tym. Oczywiście należy minimalizować również impakt społeczny w tych okolicach, które będą czuły się bezpośrednio dotknięte lokalizacją poszczególnych zakładów systemu. I to jest wielka rola tutaj nas wszystkich byśmy przekonali ludzi, że będą mogli zaakceptować, w większości będą mogli zaakceptować tego typu urządzenia w swojej bezpośredniej lokalizacji. Gdyby tak postępowano już dawno, gdyby ten sposób postępowania był przyjęty nie mielibyśmy kłopotów z lokalizacją obwodnic, autostrad, zakładów termicznej utylizacji, oczyszczalni ścieków i wielu innych instalacji, których tak bardzo brakuje w naszym kraju. Kraków tutaj muszę powiedzieć pełni rolę lidera i znacznie wyprzedza w swych działaniach inne miasta. I jestem ogromnym optymistą jeśli idzie o wynik końcowy działań tego zespołu i wysiłków Zarządu i Rady Miasta Krakowa w dziele tworzenia nowoczesnego systemu zagospodarowania odpadów. Dziękuję bardzo.

Pan Grzegorz Stawowy

Dziękuję panie profesorze, rozpoczynamy dyskusję, chciałbym tylko na samym początku zadać pytanie Panu Prezydentowi Trzmielowi ponieważ w lutym na liście indykatywnej programu operacyjnego Infrastruktura i Środowisko był zakład termicznego przetwarzania śmieci z kwotą 116 mln zł, natomiast trzy dni temu, w poniedziałek wieczorem pojawiła się lista projektów indywidualnych gdzie tej spalarni nie było i w związku z tym moje pytanie jest takie jakie są losy dofinansowania z tego programu operacyjnego dla spalarni, który jak rozumiem jest kluczowym przedsięwzięciem w całej tej sprawie i czy prawdą jest to, że projekt jest, spadł z tej listy z powodu braku ULICP. Jeśli mogę prosić o odpowiedź bo to informacja jest kluczowa dla całości dyskusji.

Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa – p. T. Trzmiel

Ja dzisiaj podpisałem odpowiedź do Pana Przewodniczącego w tej sprawie, rozumiem, że jeszcze nie doszło, albo chcemy upublicznić...

Pan Grzegorz Stawowy

... nic nie wynika co do tego jak to jest ważne.

Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa – p. T. Trzmiel

Ale równocześnie informacja o tym, że Prezydent Miasta Krakowa skierował do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego swoje stanowisko również w tej sprawie. Chcę poinformować, że lista indykatywna, która ukazała się w tym tygodniu dotyczy wyłącznie projektów, które były zakwalifikowane do realizacji w latach 2004 – 2006, jeżeli Państwo spojrzycie na ten wykaz, który jest na tej liście to jednoznacznie jest to potwierdzone, które były zakwalifikowane do realizacji, ale nie były kwalifikowane do finansowania ze względu na limit środków jakimi dysponowano w tym okresie budżetowania. Natomiast według informacji, które uzyskałem wczoraj od Wiceministra Rozwoju Regionalnego Minister Środowiska przygotowuje ostateczną listę projektów, które będą wprowadzone czy będą uzupełniać tą listę indykatywną, która się pojawiła w tym tygodniu, na której będą znajdować się projekty aktualnie przygotowywane. Wśród tych projektów jak zapewniano mnie w dniu wczorajszym, świadkiem rozmowy był Pan Prof. Kraszewski, będą również obydwie projekty krakowskie, a więc gospodarka wodno – ściekowa, faza II jak i zakład termicznej utylizacji odpadów komunalnych. Przed momentem Pan dr Pająk, który jest członkiem Komitetu Sterującego

Stenogram ze wspólnego posiedzenia Komisji Infrastruktury oraz Komisji Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska RMK – 30 sierpnia 2007 r.

przy Ministrze Środowiska potwierdził, że ten nasz projekt jest kwalifikowany i to nie z kwotą 16 mln euro, ale ze względu na sytuację cenową na rynku materiałów budowlanych jak i kosztów robocizny w tej chwili jest szacowany na 150 mln euro. Chcę powiedzieć równocześnie, że projekt ten jest przygotowywany w ramach narzędzia tzw. Jaspers przez ekspertów Unii Europejskiej, finansowanych ze środków Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju i EBI i nic nie wskazuje na to, aby nie miał być realizowany i kwalifikowany poprzez listę indykatywną w najbliższym czasie, która będzie uzupełnieniem tej listy, która ukazała się obecnie. Poza tym chcę przypomnieć, że w styczniu rząd polski akceptował listę indykatywną, na której znajdował się zakład termicznej utylizacji odpadów komunalnych i program gospodarki wodno – ściekowej i rozumiem, że będzie to potwierdzone w połowie września tak jak zapewniano mnie w dniu wczorajszym. Również potwierdzeniem pewnych faktów jest to, że Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji przedłożyło projekt gospodarka wodno – ściekowa, faza II w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i w tym tygodniu uzyskuje akceptację formalnoprawną, a więc jest to pierwszy etap akceptacji i kwalifikacji projektów współfinansowanych. Projekty te będą akceptowane w Brukseli przez Komisję Europejską bo każdy z nich przekracza wartość 50 mln euro, a więc będą kwalifikowane przez Komisję Europejską. Taki jest stan wiedzy na dzień dzisiejszy.

Pani Katarzyna Matusik – Lpiec

Szanowni Państwo! Panie Profesorze!

Ja niestety nie jestem taką optymistką jak pan profesor zwłaszcza jeśli chodzi o kwestie budowy zakładu termicznej utylizacji odpadów komunalnych bowiem po raz pierwszy w Krakowie zaczęto dyskutować prawie 10 lat temu i do tej pory władze miasta Krakowa nie wypracowały tego co jest nam najbardziej potrzebne czyli decyzji o tym gdzie ten zakład powinien powstać. To rzecz pierwsza. Rzecz druga, chciałam się tutaj odnieść bardzo krótko do wyników badań, które podała pani doktor, one mnie nie zaskoczyły. O tym, że zgoda, powszechna zgoda mieszkańców na budowę takiego zakładu istnieje i o tym, że jest to zgoda w sferze deklaratywnej wiemy wszyscy, wiedzieliśmy o tym jeszcze przed rozpoczęciem tych badań. Problem w Krakowie polega na tym, że, problem polega na wskazaniu lokalizacji.

O tym, że istnieje związek pomiędzy poziomem wykształcenia, a akceptacją dla takiego, dla budowy takiego zakładu termicznego też nie jest żadnym zaskoczeniem dlatego, że osoba wykształcona rozumie określenie zakładu termicznej utylizacji odpadów komunalnych.

W świadomości ludzi – nie mówi się zakład termicznej utylizacji odpadów komunalnych – mówi się po prostu spalarnia śmieci. Ja mówię o tym, że pewna terminologia użyta tutaj w ankiecie zwłaszcza jeśli tą ankietę miały wypełnić osoby nie wykształcone mogła im sprawiać dużą trudność. Ja powiem tylko, że robiąc zakupy na jednym z osiedli w Krakowie weszłam do sklepu i zadałam pytanie o konsystencję pewnego produktu to pani, która sprzedawała w tym sklepie popatrzyła na mnie i myślała, że ja ją obrażam. Czyli użycie takiego określenia – zakład termicznej utylizacji odpadów komunalnych bez wskazania, że tu chodzi o spalarnię śmieci też mógł wprowadzać pewne zamieszanie. To rzecz druga.

Rzecz trzecia. Zmartwiła mnie kwestia następująca, że – znaczy nie zdziwiło mnie to, że największym poparciem mieszkańców cieszy się kwestia dotycząca segregacji śmieci bo jest w tej dziedzinie, miasto od wielu lat prowadzi odpowiednią edukację społeczną, ogromną popularnością cieszy się jedna z większych imprez gdzie mieszkańcy Krakowa mogą przynosić surowce wtórne, które dostają w nagrodę niewielkie rzeczy, ale martwi mnie rzecz następująca, że mimo tej świadomości mieszkańców naszego Krakowa, ta świadomość mieszkańców Krakowa o potrzebie segregacji czy też o potrzebie budowy takiego zakładu utylizacji odpadów komunalnych, zwłaszcza ta segregacja nie przekłada się na samo

Stenogram ze wspólnego posiedzenia Komisji Infrastruktury oraz Komisji Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska RMK – 30 sierpnia 2007 r.

zaangażowanie w sam proces segregowania. I mając, i stojąc w tej chwili przed wyborem systemu, który by odpowiadał optymalnemu systemowi gospodarki odpadami musimy również brać to pod uwagę, że mieszkańcy naszego Krakowa owszem są świadomi tego, że ta segregacja jest potrzebna i wpływa na to, że składowanie, i ma wpływ na składowanie odpadów, natomiast może powinniśmy sobie zadać pytanie co zrobić aby jeszcze w większy sposób zachęcać by ta świadomość przenosiła się również na samo zaangażowanie bo nikogo nie możemy zmusić do tego, żeby segregował te odpady. I to na początku tyle. Dziękuję bardzo.

Pan Grzegorz Stawowy

Zapraszam panie profesorze. Dobrze, zrobimy tak jak jest na Sesji Rady czyli dyskusję przeprowadzimy, zapraszam Radnych do zadawania pytań, a później osoby spoza Rady z przerwami na odpowiedzi ze strony pana profesora czy ze strony Prezydenta Miasta. Pierwszy zgłasza się Kajetan d'Obyrn.

Pan Kajetan d' Obyrn

Znaczy to czy spalarnia, zakład termicznego unieszkodliwiania odpadów znajdzie się na liście indykatywnej poczekamy, zobaczymy. Natomiast co do tego materiału, który otrzymaliśmy, materiału dla Komisji Rady Miasta Krakowa, dla mnie to jest czysta manipulacja, to jest po prostu manipulacja, manipulacja polegająca na tym, że Państwo pisząc powołując się na dyrektywę ramową podajecie pewną hierarchię postępowania z odpadami, że priorytetem są działania zapobiegające odpadom, drugie to jest zagospodarowanie odpadów, surowców wtórnych i wykorzystanie, a trzecie to jest odzysk energii. Zresztą to samo jest powtórzone w ustawie o odpadach obowiązującej w Polsce. Cytujecie Państwo krajowy i wojewódzki plan gospodarki odpadami, notabene wojewódzki nie uchwalony, gdzie są instalacje do mechaniczno – biologicznego przekształcania odpadów po czym piszecie scenariusze, na których opieracie całe badania swoje, tak naprawdę dwa scenariusze bo to nie są trzy scenariusze, scenariusz drugi to jest dokładne powtórzenie scenariusza pierwszego z założeniem, że będzie ciut lepiej, ciut lepiej. To jest pierwszy i trzeci scenariusz czyli zakładacie Państwo sytuację taką, że albo jest tak jak jest, albo budujemy spalarnię, takie jest założenie. A skoro takie jest założenie to wcale mnie nie dziwią wyniki. Dla mnie to jest ta manipulacja, takie postawienie sprawy, nie daliście Państwo żadnej innej alternatywy, albo tak jak jest, albo spalarnia. Scenariusz drugi nie jest alternatywą, jest wykorzystaniem instalacji istniejących, które wcześniej czy później będą wykorzystane, kiedy selektywna zbiórka będzie nieco lepiej prowadzona. Powoływanie się na Wiedeń gdzie w tym dokumencie jest też absurdem bo nie mamy takiego systemu jak jest w Wiedniu, nie mamy zbiorczych punktów gromadzenia odpadów, nie mamy tak rozwiniętej selektywnej zbiórki łącznie z odpadami mokrymi, nie mamy innych elementów, które są w Wiedniu. Są to błędy wręcz merytoryczne. Na 23 stronie tak dla przykładu żeby nie przedłużać tego, na 23 stronie czytamy a propos produktów powstających przy spalaniu. Natomiast powstały żużel musi być składowany na składowisku. Na stronie 20 czytamy, w procesie spalania otrzymywana jest energia, popioły i żużle, które również mogą być wykorzystane. Klasyczne takie proste błędy. Ja nie jestem przeciwnikiem spalarni i zgadzam się, że spalarnia jest elementem systemu. Natomiast najpierw należy wykorzystać wszelkie inne metody, a potem budować spalarnię i to jest moje zdanie na ten temat. Dziękuję.

Pan Grzegorz Stawowy

Dziękuję, Pani Marta Suter.

Stenogram ze wspólnego posiedzenia Komisji Infrastruktury oraz Komisji Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska RMK – 30 sierpnia 2007 r.

Pani Marta Suter

Pani Przewodniczący! Panie Przewodniczący!

Panowie Prezydenci! Szanowni Państwo!

Tutaj jestem trochę zaskoczona postawą kolegi Kajetana, jestem trochę taka, uważam, że oczywiście te konsultacje społeczne są bardzo potrzebne. Chciałam tylko zapytać bo wydaje mi się, że konsultacje te odbyły się, po prostu za mało mieszkańców Krakowa o tych konsultacjach wiedziało. Uważam, że powinny być te konsultacje sporządzane już od razu z większą ilością mieszkańców całego miasta Krakowa. Oczywiście, że jeżeli chodzi o dotychczasową sytuację, jeżeli chodzi o nasze odpady czyli Barycz to doskonale cały Kraków zna sytuację, mieszkańcy Krakowa i dlatego to całkowicie, mieszkańcy Krakowa wiedzą jakie są konsekwencje. I dlatego mówiliśmy tylko tutaj o termicznym przekształcaniu odpadów oraz segregacji. Jeżeli chodzi o segregację to wiadomo, każdy jest za, ja też jestem za, ale każdy ma mało czasu itd., dobrze, że mam tatę, który mi posegreguje. Proszę Państwa ja chciałam tu Państwa zapytać w związku z tym, że właśnie tak mała ilość dlatego, że mam bardzo duży kontakt z radami dzielnic i wiem, że bardzo mało osób brało udział w tych konsultacjach, wybrano jakby osoby, ja chciałam Państwa zapytać bo przecież to chyba o to chodziło w tych konsultacjach na ile te badania pomogły i przybliżyły nas do ustalenia lokalizacji tej spalarni. I cieszę się, że prawdopodobnie jesteśmy na tej liście, kwota się powiększyła tylko ja chciałam jeszcze raz zapytać do kiedy, do kiedy musimy podać miejsce lokalizacji tej spalarni, jaki mamy termin my wszyscy i na ile te badania pomogły i przybliżyły, a jeżeli, a wydaje mi się, że w niewielkim procencie, jakie Państwo macie plany bo przecież to na tym polega, żeby te konsultacje pomogły nam w znalezieniu i ustaleniu bo Państwo widzicie co się w tej chwili dzieje, cokolwiek chcemy zrobić spotykamy się cały czas z protestem mieszkańców, cokolwiek to jest, jedni są za, drudzy są przeciw, więc proszę Państwa chciałam zapytać jakie macie plany jeżeli chodzi o dalsze konsultacje społeczne z większą ilością mieszkańców żeby przybliżyć nam tą lokalizację i mam pytanie czy nie byłby to czas najwyższy w związku z sytuacją przede wszystkim Baryczy, ja o tym przede wszystkim mówię dlatego, że bardzo mi to leży na sercu ponieważ reprezentuję tamtych mieszkańców, czy moglibyśmy się dowiedzieć dzisiaj tutaj publicznie żebyśmy wreszcie zaczęli z ludźmi dyskutować na ten temat albo tak, albo tak, jakie są w tej chwili lokalizacje, które brane są pod uwagę. Dziękuję bardzo.

Pan Grzegorz Stawowy

Dziękuję. Włodzimierz Pietrus.

Pan Włodzimierz Pietrus

Panie Przewodniczący! Pani Przewodnicząca!

Panowie Prezydenci! Szanowni Goście! Drodzy Radni!

Ja chcę zapytać dlaczego nie wszystkie jakby głosy, które były w trakcie tych spotkań, również te negatywne zostały uwzględnione i w związku z tym, że ich brak przy prezentacji więc przytoczę niektóre stanowiska również tutaj przygotowujących to opracowanie, które zostały pominięte w końcowym dokumencie, które w jakiś sposób uzupełniają nam sytuację bo tak jak tutaj przede mną kolega mówił ona została, cała ta sytuacja przygotowana tylko pod kątem, że tylko i wyłącznie spalarnia i nic więcej, żadnej alternatywy nie ma. Pierwsze chciałem zwrócić uwagę na taki tekst, który znajduje się w materiałach wstępnych na spotkanie w czerwcu 2007 r. tej grupy przygotowującej ten dokument..., niemniej jednak brak jest oceny strategicznej opisaną w tych dokumentach wariantów systemu gospodarki odpadami dla Krakowa, która jednoznacznie wskazywałaby optymalny model do realizacji.

Stenogram ze wspólnego posiedzenia Komisji Infrastruktury oraz Komisji Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska RMK – 30 sierpnia 2007 r.

Opracowanie wariantowego systemu gospodarki odpadami dla miasta Krakowa nie wykluczają jednak możliwości wskazania nowego nie rozważanego dotąd wariantu.

W związku z tym mam takie właśnie pytanie dlaczego został tylko praktycznie uwzględniony jeden wariant, natomiast wszystkie pozostałe nie są traktowane jako równorzędne i drugie pytanie równocześnie dlaczego poczynione zostały tylko i wyłącznie starania o środki z Unii Europejskiej w tym kierunku i jakie są do tego podstawy, że ten wariant mamy finansować ze środków europejskich, a nie jakiś inny alternatywny. Kto na to dał zgodę i jakimi się tutaj Pan Prezydent kieruje decyzjami. Jeżeli chodzi o lokalizację zupełnie pominięto również w tych dokumentach sugestie, że można rozważyć lokalizację na terenie którejś z gmin sąsiednich, ponieważ cały czas tutaj rozmawiamy o konsultacjach z dzielnicami, a dlaczego nie w sąsiedniej jakiejś gminie, która również uczestniczy w całym tym procesie likwidacji odpadów. Następnie jeżeli chodzi o, tutaj mam takie informacje na podstawie protokołu ze spotkania w czerwcu, to jest wrywkowa sprawa, a więc może być nieadekwatna, ale jeżeli mamy rozumieć, że są to jakieś konsultacje społeczne i jest taka reprezentatywność jak na tym spotkaniu gdzie jest trzy osoby z KZK, jedna osoba z MBKM – to pewnie jakaś miejska instytucja, nie znam, jest Stowarzyszenie ..., Polski Klub Ekologiczny – 2 osoby, pracownik AGH, jest MPO, Urząd Miasta Krakowa, dwaj informatorzy społeczni i Gazeta Krakowska – to jest po prostu skład tego spotkania we wakacje, dodam termin wakacyjny, wszystkie właściwie te spotkania odbywały się we wakacje. Więc wydaje mi się, że nie ma tutaj żadnej reprezentatywności, praktycznie żadnej. Jeżeli chodzi o zapisy jeszcze dodatkowe, które w pewien sposób kompromitują przeprowadzenie przygotowanego dokumentu to chcę jeszcze tutaj przeczytać te informacje, które nie zostały w nim zawarte, a które były podnoszone przez samych projektodawców tego dokumentu. Po pierwsze jest przypomnienie, że był I etap, którego realizacja właśnie był przewidziany na cztery lata, który obejmował powiększenie zakresu selektywnej zbiórki przy utrzymaniu dotychczasowego sposobu postępowania z odpadami pozostałymi po segregacji to znaczy deponowania ich na składowisku Barycz i o tym, i w planie tym przyjęto między innymi, że będą sortownie, kompostownie i ewentualnie rozważana instalacja termicznego przekształcania odpadów.

I następnie II etap z kolei, który właśnie do realizacji od roku 2007 czyli teraz przewidywał, że ma być przeprowadzona weryfikacja kierunków rozwoju systemu. I teraz mam pytanie, w którym miejscu mamy tą weryfikację rozwoju systemu, który jest dotychczas to znaczy podsumowanie i między innymi chcę tutaj z tego dokumentu przeczytać, że z bardzo pobieżnej analizy danych wynika, że opisane oczekiwane efekty dla etapu I nie zostały osiągnięte, nie ma żadnej wzmianki na ten temat w tym dokumencie. Przykładem może być selektywna zbiórka odpadów, której wyniki w ostatnich latach nie przekraczały 20 % zakładanych w planie efektów. Nie zostały również zakończone przewidziane prace inwentaryzacyjne, nie wykonano zbiorczych punktów gromadzenia odpadów z uwagi na protesty dotyczące lokalizacji, kompostownie działają przy początkowej planowanej wydajności i mają problemy ze zbytem produktu, sortownia nie osiąga założonej wydajności ponieważ selektywna zbiórka odpadów także nie spełnia przewidzianych efektów, uzupełnienie kompletu pojemników do selektywnej zbiórki do 450 kompletów nastąpiło w ciągu roku 2006, a ostatnia przewidziana w I etapie planu dostawa nowej partii kompletów – 150 sztuk, po której zwiększy się ta liczba do 600, nastąpi w II połowie 2007. Przyczyny nie osiągnięcia założonych w planie celów będą przedmiotem analiz przeprowadzonych w ramach projektu zatytułowanego Ocena strategiczna... itd. Chciałbym zapytać gdzie jest analiza do tej pory przeprowadzonego projektu.

Jeszcze jest taki zapis w następnej części tego dokumentu, którego wykorzystywano na tym spotkaniu, przygotowywana ocena strategiczna docelowego systemu gospodarki odpadami dla miasta Krakowa powinna odpowiedzieć na dwa niezbędne dla realizacji II etapu planu

Stenogram ze wspólnego posiedzenia Komisji Infrastruktury oraz Komisji Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska RMK – 30 sierpnia 2007 r.

pytania, jak rozwinąć problem selektywnej zbiórki odpadów u źródeł – zupełnie nie ma na ten temat żadnej odpowiedzi co jest zasadniczym problemem w całym procesie odzyskiwania śmieci i ich likwidacji, jakie należy podjąć działania aby ograniczyć ilość powstających odpadów i wykorzystać surowce wtórne, jakie technologie obróbki są optymalne dla Krakowa w świetle wymagań prawnych i wymagań przedstawionych w krajowym i wojewódzkim planie gospodarowania odpadami i jak optymalnie wykorzystać istniejące zakłady, których celem jest utylizacja. Jeszcze bym tutaj dodał do tego głos jednego z pracowników MPO ze tego spotkania też zaprotokołowany, zaznaczono, że konieczność przebudowy systemu sortowania i kompostowania odpadów poruszając problem selektywnej zbiórki odpadów i jej kosztów – tu jest poruszony ten problem – osoba zwróciła uwagę na nieefektywność sortowania odpadów zmieszanych ponieważ nie jesteśmy w stanie odzyskać w ten sposób surowców, które by były potrzebne w obecnej sytuacji z uwagi na ich jakość i procent odzysku co sprawia, że program staje się nieekonomiczny. Natomiast jeśli chodzi o kompostowanie opłacalne jest jedynie kompostowanie odpadów zielonych gdyż domieszka odpadów organicznych nie przynosi ekonomicznych korzyści tego procesu. I również tam zaznaczono, że oczywiście kompostownia ma problemy ze zbywaniem produktów, które wytwarza. Jeszcze dodam też do tego w pewien sposób problemy, które podniosła strona społeczna, której tutaj po prostu zupełnie nie ma w tym dokumencie, jest to Polski Klub Ekologiczny, która zwróciła uwagę na to, że jeżeli jest zamiar segregacji odpadów w dwóch frakcjach – mokrej i suchej – to po prostu jest to nastawione tylko i wyłącznie, że ma być spalarnia bo nie ma jakby innej alternatywy to znaczy po prostu przy takiej segregacji to na pewno spalarnia musi być. Jeżeli chodzi jeszcze, chcę jeszcze zwrócić uwagę ze względu na, Polski Klub Ekologiczny zwrócił uwagę, że utylizować to można złom, stłuczkę, plastik, części z recyklingu komputerów, ale nie można czegoś utylizować przez anihilację czyli spalanie. I dalej jest to podnoszone dlatego, że powinniśmy się kierować w tym samym programie zasadą zrównoważonego rozwoju czyli maksymalnie odzyskiwać to co się da dla przyszłych pokoleń, z myślą o przyszłych pokoleniach, natomiast jeżeli coś oczywiście zostaje i nie da się z tym nic zrobić to utylizować, natomiast tutaj jest to wszystko po prostu postawione do góry nogami. Ja nie wiem po prostu jaka jest perspektywa, czy ktoś ma jakąś koncepcję w pewien sposób chorą, ale jest to nie do przyjęcia jeżeli chodzi o sposób gospodarowania odpadami bo nie rozumiem, ja tu już abstrahuję, że prywatne firmy potrafią dokonywać pewnych działań jeżeli chodzi o odzyskiwanie odpadów i w pewien sposób prześcigają naszą spółkę miejską, a dzieje się to wszystko pod kontrolą miasta, Prezydenta. I w związku z tym wydaje mi się, że należy zweryfikować gospodarkę odpadami, należy podsumowanie dokonać pewne, a wtedy możemy wytyczać następne kierunki na przyszłość czy spalarnia, czy mała, duża, w Krakowie, poza Krakowem. Uważam, że jest to po prostu brak konsekwencji. Próbuje nam się tutaj, żebyśmy my jeszcze tutaj naszymi rękami tylko zaaprobowali i mamy już spalarnię i problem z głowy. Ja jeszcze może jeżeli będzie coś istotnego to może zabiorę głos, na razie wystarczy, dziękuję.

Pan Grzegorz Stawowy

Dziękuję. To są na razie wszystkie zgłoszenia. Proponuję żeby rozpocząć od odpowiedzi na pytanie dotyczące badań panie profesorze, a później na sprawy stricte miejskie Panie Prezydencie.

Pan Prof. Andrzej Kraszewski

Szanowni Państwo!

Ważne kwestie, które zostały po kolei poruszone to wymagają dość analitycznej odpowiedzi. Po pierwsze zbieranie, tak niski poziom segregacji jaki jest w polskich miastach i w Krakowie

Stenogram ze wspólnego posiedzenia Komisji Infrastruktury oraz Komisji Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska RMK – 30 sierpnia 2007 r.

jest mniej więcej taki sam jak w innych, a jednocześnie kontrast z tym co ludzie deklarują ma dwa aspekty. Pierwszy aspekt jest dostępności systemu. Otóż ten system nie jest w pełni dostępny, ja sędzę, że on w Krakowie również nie jest dostępny w takim stopniu by było łatwo segregować odpady u źródła. I tutaj wymaga to zdecydowanej poprawy, to również wymaga czasu, wymaga to inwestycji i wymaga to działań ze strony odbierających odpady na co miasto ze względu na sytuację prawną właścicielstwa odpadów nie zawsze ma pełny wpływ. Ja myślę, że tutaj dokładnie na ten temat za chwilę Krakowianie, którzy są odpowiedzialni za ten system udzielą Państwu dokładniejszej odpowiedzi.

Natomiast Panie Przewodniczący ja sędzę, że polepszenie tego systemu leży w edukacji również w bardzo dużym stopniu. Muszę Państwu powiedzieć, że gdy w 1978 roku czyli epokę temu po raz pierwszy przyjechałem do Mediolanu zobaczyłem, że tam są już tzw. – i wszyscy z mojego budynku gdzie mieszkałem w plastikowych workach wynoszą butelki i wrzucają tam bo tam tylko na razie była zbiórka opakowań szklanych. Ja też to zacząłem tam robić, 1978 rok. Mało któremu miastu wtedy w Europie śniła się ta segregacja. W tej chwili Mediolan jest jednym z liderów jeśli idzie o segregację u źródła. I dlatego my mamy bardzo dużo do nadrobienia w dziedzinie świadomości dostępności tego systemu, rozwoju tego żebyśmy przestali tylko i wyłącznie deklaratorywnie oglądając telewizję, słuchając, czytając prasę mówić, że jesteśmy za ekorozwojową segregacją odpadów, ale byśmy jednak uważali za konieczne segregowanie odpadów i korzystanie z tego systemu jaki jest nam udostępniony przez odbierających odpady w okolicy naszych domów. I my nic nie zrobimy jeżeli nie wdrożymy bardzo intensywnych działań edukacyjnych i to również jest to – do bardzo ważnej rzeczy odniósł się Pan Radny – do europejskiej piramidy hierarchii postępowania z odpadami. Największą rolę w zmniejszaniu odpadów u źródła mają proekologiczne postawy konsumentów. To jest patrzeć jaki produkt wybieram, jaki ten produkt jest z punktu widzenia ekologicznego, czy on nie tylko jaką on ma jakość z punktu widzenia produktu spożywczego, ale w co on jest np. opakowany, czy te torebki plastikowe są biodegradowalne a już są powoli dostępne takie, czy opakowania tych śmietanek i serków itd. to są takie, które mają tam ten emblemat, że są one przyjazne środowisku. W momencie gdy zaczniemy na to patrzeć, a znowu do tego potrzebna jest edukacja, będziemy mogli i redukować odpady u źródła i wybierać takie produkty, których opakowania są przyjaźniejsze środowisku. Następna sprawa – różnica pomiędzy pierwszym a drugim scenariuszem. W naszym zamyśle była taka różnica. Pierwszy scenariusz to jest taki typowy wariant zerowy, wariant odniesienia. Wiadomo, że wariant, system kontynuowany jaki jest teraz nie może być ze względu na to, że jest niezgodny z prawem i nam nikt nie pozwoli na dłuższą metę kontynuować tego systemu. Bo dlatego ten wariant, który w tego typu badaniach nazywa się wariantem zerowym zwykle jest zwykle traktowany jako wariant odniesienia, natomiast drugi wariant w naszym przekonaniu jednak stanowił pewną różnicę. Ten drugi wariant zakładał, że tak jak ten etap drugi zawarty w Krakowskim planie zagospodarowania odpadów przewidywał będziemy zastanawiali się czy idziemy dalej w kierunku zwiększania możliwości segregacji odpadów za wszelką cenę – to w cudzysłowie „za wszelką cenę”, może lepiej jakimkolwiek kosztem, innymi słowy będziemy szli w tym kierunku, to będzie konieczność, że nie budujemy spalarni to w takim razie jest to pewna alternatywa dla spalarni, alternatywa, którą należało wywarzyć ekonomicznie, alternatywa którą należało wywarzyć technologicznie i porównać z inną taką, która zakłada, że przy obecnym stanie świadomości będziemy powoli zwiększać – 4, 8, 15, 20, 30 % - to jest tyle ile w tej chwili większość polskich miast zakłada, że to jest ich taki cel bliższy do osiągnięcia, ale w horyzoncie kilku lat. I myśmy, w naszym zamiarze było porównanie takiego właśnie systemu, systemu, który być może – zgadzam się tutaj – gdy tak jak on tutaj został – może trochę niefortunnie opisany, że to jest właściwie wykorzystanie pełne istniejących możliwości, tu chodziło również o zwiększenie tych możliwości, o budowę

Stenogram ze wspólnego posiedzenia Komisji Infrastruktury oraz Komisji Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska RMK – 30 sierpnia 2007 r.

nowych systemów, ale które jednak zakładały segregację. Tak więc myśmy w naszym zamiarze było rzetelne porównanie takich dwóch systemów. Kolejna rzecz jeśli idzie o protesty mieszkańców, ale to są dalsze plany, jeśli idzie o program konsultacji społecznych i że mało Krakowian wie o tych konsultacjach. Jeżeli uzyskamy od Wysokiej Rady i od Urzędu Miasta aprobatę tego, że dalszy system będzie organizowany w oparciu o spalarnię wtedy i tylko wtedy jest sens wyjść do Krakowian i powiedzieć, oto zamierzamy lokalizować spalarnię i przedstawię wtedy tę lokalizację i my chcemy, tak myślę usłyszeć taką odpowiedź. Bo jeśli byśmy zaczęli to robić przedtem to słusznie by na tej sali padły pod naszym adresem zarzuty, a kto was do tego upoważnił. Dalej reprezentatywność na zebraniach konsultacyjnych, tutaj zapewne organizatorzy tych zebrań wypowiedzą się szerzej, ale myśmy ok. 60 organizacji ekologicznych zapraszali, zapraszaliśmy wszystkie rady dzielnic i każdy kto był zainteresowany miał możliwość przyścia. Ja miałem, mam nadzieję, że te osoby wiedzą o tym programie konsultacji, że nie przychodzą dlatego, że uważają, że na kolejnym etapie, na którym już będzie można konkretniej rozmawiać na temat spalarni, że będzie można rozmawiać na temat konkretnych lokalizacji wtedy oni się uaktywnią i jestem zupełnie pewien, że się uaktywnią i te wyniki, które otrzymaliśmy dotąd, to, że na tych spotkaniach, na których uczestniczyłem panowała – powiedziałbym nawet – pewna harmonia nie powinny tutaj nas uspokajać. Tak jak powiedziałem w moim wystąpieniu gra rozpoczyna się dopiero teraz, dopiero gdy usłyszymy od Państwa, że tak, spalarnia i proszę teraz dopiero ten program konsultacji społecznych będzie próbował przekonać ludzi, że nie jest to takie groźne. I teraz do kolejnych rzeczy dotyczących już tutaj specyfiki Krakowa zapewne ustosunkują się inne osoby, natomiast chciałem Państwu powiedzieć tyle, protesty, protesty będą, rzecz polega na tym żeby poziom protestu, poziom konfliktu nie stanowił przeszkody w procesie decyzyjnym, nie jesteśmy w stanie żadną metodą konsultacji społecznych spowodować, że wszyscy jednogłośnie wyłożą nam czerwony dywan do bram spalarni. Natomiast jesteśmy w stanie właściwą formą konsultacji społecznych, właściwym informowaniem, rzetelnym podejściem do dyskusji na tematy żywotne dla gospodarki odpadami Krakowa spowodować, że jeśli będą protesty to będą one w porównaniu z opinią beneficjentów czyli tych wszystkich, którzy będą korzystali z tego systemu będzie na tyle mały, że dla osób, którym będzie przysługiwała rola decyzyjna w ustanowieniu lokalizacji, w ustanowieniu ostatecznego kształtu systemu nie będzie ten poziom konfliktu stanowił istotnej przeszkody w podjęciu właśnie takiej decyzji. I taki jest nasz cel. To nic, że na warszawskiej Białoleńce nie przejednaną postawę wykazuje Stowarzyszenie „Nasza Choszczówka”, ale oni w tej chwili są w stanie zebrać góra 60 osób jak chcą zablokować Modlińską, a Białoleńka liczy sobie 40 tys. osób i ponad połowa w niezależnych badaniach wyraża pogląd, że tak może być spalarnia w ich dzielnicy. Wobec tego myślę, że jeżeli osiągnęliśmy taki poziom to nie będzie przeszkód w tym żeby zlokalizować spalarnię w Krakowie. I oczywiście wymaga to pewnej odwagi od podejmujących decyzje i myślę, że należy od nich takiej odwagi oczekiwać. Dziękuję.

Pan Grzegorz Stawowy

Oczywiście, proszę.

Pan Tadeusz Pajak – AGH Kraków

Pani Przewodnicząca! Panie Przewodniczący!

Szanowni Państwo!

Członek zespołu konsultacyjnego powołanego przez Prezydenta Miasta Krakowa. Ja chciałbym się odnieść do dwóch dużego kalibru zarzutów, które padły tutaj na tej sali wypowiedzianych w pierwszej kolejności przez pana dr Kajetana d' Obyrna i następnie przez Pana Pietrusa. Obie te wypowiedzi miały jeden punkt styczności, a mianowicie zarzucały zbyt

Stenogram ze wspólnego posiedzenia Komisji Infrastruktury oraz Komisji Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska RMK – 30 sierpnia 2007 r.

łatwe przyjęcie scenariuszy, które następnie były metodą wielokryterialną ocenianą. Tutaj w pewnym sensie podzielam pogląd pana doktora, specjalisty w zakresie gospodarki odpadami, ale uważam, że to tylko pewnego rodzaju brak czasu spowodował, że autorka Pani dr Generowicz w formie uproszczonej przedstawiła szczególnie scenariusz drugi, który polegał na rozbudowie do granic ekonomicznie uzasadnionych, technicznie możliwych możliwości obecnego systemu bez termicznego przekształcania odpadów czy bez spalarni odpadów. Proszę Państwa ja nie będę się obawiał używać słowa spalarnia odpadów bo jest to słowo sankcjonowane przez ustawę o odpadach i występuje w języku ustawowym jako jak najbardziej dopuszczalne słowo. A zatem proszę Państwa ten drugi scenariusz nie pokazał może dokładnie tego co autorka miała na myśli tam mogły być tak jak technika pozwala, a technika ma swoje ograniczenia, ma ekonomia swoje ograniczenia, rozbudować ten system do postaci takiej, aby można było wypełnić przede wszystkim narzucone Polsce traktatem akcesyjnym i przyjętym prawem wspólnotowym zobowiązania wynikające w zakresie gospodarki odpadami. I trzeci system, który również nie zaniebduje rozbudowy obecnego systemu, ale uzupełnia go o spalarnię odpadów. I proszę Państwa jestem w 100 % przekonany i mam na to dowody jako członek zespołów konsultacyjnych innych polskich miast na przykładzie Białegostoku, kiedy nie dawno przysłuchiwałem się podobnej debacie wyraźnie autorzy, zupełnie inni i niezależni, są w Polsce, jest kilka grup konsultacyjnych, które dla dużych polskich miast, dla których te spalarnie, o których tutaj mówimy są wpisane na listę indykatywną i co do których panie doktorze jestem pewny, że dla Krakowa, dla Warszawy, dla Katowic dwie spalarnie, dla Poznania, dla Łodzi, dla Białegostoku nie znikną bo to byłby nie do pomyślenia gest ze strony rządu, który dwukrotnie w styczniu i 27 lutego przyjmował listę indykatywną bo byłoby to zaprzeczenie tego co przyjęliśmy w zapisach akcesyjnych, a bez budowy w tych dużych polskich miastach tych minimalnych ilości spalarni zobowiązań nie wykonamy. A zatem wracając do wyników Białegostoku powiem, że w tym drugim scenariuszu tak jak Pan sugerował, był bardzo posunięty zakład biologiczno – mechanicznej przeróbki odpadów, która mogłaby również w sposób jak tutaj kolejny z panów Radnych nazwał równorzędny doprowadzić do wypełnienia zobowiązań akcesyjnych, do prawa obowiązującego i również do optymalnych kosztów. Ten scenariusz przegrał ze spalarnią, przegrał scenariusz, inne scenariusze przegrały również ze spalarnią w studiach warszawskich również przez kolejną inną francuską firmę, Białystok to było PROEKO i EKOSYSTEM z Zielonej Góry, tu mamy firmę POŁUDNIE w Krakowie również przegrał. Proszę Państwa ze wszystkich znanych mi dotychczas wyników w Polsce spalarnia odpadów we wszelkich przyjmowanych kryteriach jest najkorzystniejszym rozwiązaniem. To najkorzystniejsze rozwiązanie dostrzeżono w krajach rozwiniętych Europy Zachodniej już ponad 30 lat temu proszę Państwa, te kraje, które mają wysoki udział termicznego przekształcania odpadów, metodach zagospodarowania odpadów komunalnych jak Holandia, Dania, Belgia, Szwecja te kraje najmniej składają odpadów gdzie wobec ustawodawstwa europejskiego składowanie odpadów uznane jest za najbardziej prymitywną i najbardziej szkodzącą środowisku metodę zagospodarowania odpadów. W tych krajach składowanie odpadów – Belgia, Holandia – jest prawie na poziomie 2 – 3 %. Polska ma bardzo nie zaszczytne miejsce w UE 27 – ostatnie, 96 % jest składowanych tymi metodami, które najbardziej zagrażają środowisku. I ten trend właśnie poprzez przyjęty program rządowy musi być zmieniony. Pan Radny, który powiedział, że można wskazać inne warianty, które będą równoważne. W mojej opinii nie można ich wskazać, nie ma w stosunku do termicznego przekształcania wariantów równoważnych bo one w tym kryterium 0 – 1 nie spełnią wymagań prawa wspólnotowego. Zatem pojęcie równoważnego systemu w tym układzie dla mnie nie jest uprawnione. Było pytanie również Pana dlaczego finansowanie ze źródeł Unii Europejskiej. Dla mnie odpowiedź jest bardzo prosta. Około 60 – nawet może nieco więcej –

Stenogram ze wspólnego posiedzenia Komisji Infrastruktury oraz Komisji Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska RMK – 30 sierpnia 2007 r.

środków kwalifikowanych są to środki, które zostaną nam podarowane, które zostaną umorzone, czy nie można było rozpatrzeć innego modelu finansowego, osobiście znam taki model, jeden z dużych koncernów austriackich, konkretnie Koncern Dolnej Austrii zaproponował burmistrzowi Moskwy, że wybuduje mu spalarnię zupełnie za darmo, wyłoży wszystkie pieniądze, przez 20 lat będzie ją eksploatował, pobierał odpowiednie pieniądze, ona mu się w tym czasie zwróci, a po tym czasie zostanie przekazana na własność miasta. Taki model jest również możliwy, ale efekty z niego, zależność od obecnego kapitału itd., to są te minusy, których absolutnie nie ma po stronie finansowania ze środków unijnych z programu operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Proszę Państwa było pytanie – słowo utylizacja, a anihilacja. W słowniku wyrazów obcych ta anihilacja dokładnie oznacza unicestwienie, coś co przeczy prawu zachowania masy, materii, w procesie termicznego przekształcania nie mamy anihilacji, to jest według mnie, autor wypowiedzianych tych słów jest jakimś nie przejednanym wrogiem ustalania i dobrze nie zrozumiał tych słów, aby nie widzieć istotnych korzyści, które z procesem termicznego przekształcania się wiążą. W odpadach komunalnych znajduje się 50 % odpadów ulegających biodegradacji, a wszystkie te odpady reprezentują paliwo, które w wielu przypadkach odpowiada wartości węgla brunatnego. Czy spalanie węgla brunatnego w elektrowniach jest jego anihilacją. Proszę Państwa to jest produkt uboczny, ta energia elektryczna i cieplna, która powstaje ze spalania odpadów, która może miastu dawać bardzo istotne w swoim bilansie miasta źródło ciepła w wiedeńskim systemie 23 % ciepła miasta pochodzi ze spalania w dwóch spalarniach odpadów komunalnych, trzeci w spalarni odpadów niebezpiecznych, żeby było może jeszcze uzupełnienie dla Państwa wiadomości Wiedeń buduje w tej chwili trzecią spalarnię, już za parę miesięcy będzie uruchamiał spalarnię odpadów komunalnych również. Istotne źródło ciepła, energia elektryczna produkowana z odpadów komunalnych według najnowszych rozporządzeń, które ukażą się na początku przyszłego roku będzie traktowana jako energia zielona, trudno może dla wielu przeciwników spalarni wyobrazić sobie, że energia ze śmieci – użyję tego słowa w sposób bardzo kolokwialny – jest energią zieloną, to dopuszcza prawo oparte na dyrektywie 2001/77, które zostało zaimplementowane przez wiele krajów Unii Europejskiej i które będzie z początkiem roku wprowadzane w postaci odpowiedniego rozporządzenia również do prawa polskiego, a jedyna w tej chwili istniejąca bardzo mała spalarnia warszawska bo mamy proszę Państwa w Warszawie spalarnię odpadów komunalnych, wprawdzie jej wymiar, jej rozmiar, wydajność jest bardzo mała co najmniej 5-krotnie mniejsza od tych, o których tutaj mówimy, będzie pierwszym przykładem gdzie ze śmieci popłynie do sieci zielona energia. I proszę Państwa tutaj było jeszcze słowo rozwój zrównoważony. To znowu słowo wytrych znajdujące prawda w języku europejskim, angielskim, niemieckim itd. swoje odpowiednimi, również ścisłą definicję w prawie ustawa prawo ochrony środowiska i absolutnie nie widzę sprzeczności pomiędzy rozwojem zrównoważonym, a budową spalarni. I powiem właściwie taką nie wprost tutaj dowód na to, gdyby tak było, proszę Państwa gdyby spalarnia w jakimkolwiek stopniu stanowiąca oczywiście system gospodarki odpadami w naszym krakowskim systemie jest to jeden z ostatnich systemów zamykający ten system tak, aby na składowisko mogły trafić odpady w postaci jedynie odpowiednio przetworzonej, dopuszczonej przez prawo do składowania tak, aby nie emitowały metanu zagrażającego 21 razy więcej niż CO₂ efektowi cieplarnianemu itd. A zatem proszę Państwa gdyby tak faktycznie było, że spalarnia przeczy rozwojowi zrównoważonemu to Komisje Europejskie, które uchwałyły całe prawo spalarniowe musiałyby się bardzo głęboko mijać z prawdą. Wydaje mi się, że to odwrotnie, że autor tego stwierdzenia mija się z prawdą i lansuje, zresztą doskonale mi znane nazwisko, lansuje tezę, która jest jakąś ideą FIKX dla mnie niezrozumiałą. I jeszcze jedno pytanie, proszę Państwa a co będzie jeżeli tych spalarni nie będzie. Jako członek Komitetu Sterującego wyrażającego i monitorującego wdrażanie

Stenogram ze wspólnego posiedzenia Komisji Infrastruktury oraz Komisji Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska RMK – 30 sierpnia 2007 r.

krajowego planu gospodarki odpadami 2010 chciałem Państwu bardzo wyraźnie powiedzieć, że wszelkie projekty w polskich miastach i w polskich gminach, które oparte będą tylko na składowaniu odpadów nie mają szans realizacji, takie projekty nie zaistnieją. Budowa składowiska jako elementu, który ma rozwiązać problem zagospodarowania odpadów jest prawnie zabroniona, o tym zapomnijmy. I teraz pytanie co będzie jak Kraków nie będzie miał spalarni. To po pierwsze będzie musiał spoza unijnych prywatnych albo gminnych pieniędzy takie składowisko wybudować, a następnie – i tutaj Pani dr Generowicz jeszcze podpowiadam – a do tego będzie musiał doliczyć kary, kary prawa wspólnotowego, które wynikać będą ze składowania na tym składowisku w sposób niedopuszczalny odpadów, które tam trafiają. Proszę Państwa tu wiele problemów może w sposób syntetyczny starałem się do nich odnieść, jeśli będą jeszcze jakieś pytania jestem oczywiście do dyspozycji. Dziękuję.

Pan Grzegorz Stawowy

Dziękuję, oczywiście zapraszam Panie Prezesie.

Mówca

Pani Przewodnicząca! Panie Przewodniczący!

Szanowni Państwo!

Ja pozwolę się ustosunkować do kwestii poruszonych w sprawie kompostowania i sortowania, które już od pewnego czasu mają miejsce w Krakowie. Otóż historycznie odnosząc się zaczęło od sortowania to oczywiście proces rozpoczął się już dosyć dawno bo w 1994 roku i on stopniowo rozbudowywany doprowadził do tego, że dzisiaj mamy 500 zestawów pojemników w Krakowie i w oparciu głównie o to źródło konstruowany był projekt unijny i z Polski i później z funduszy spójności, którego celem była budowa sortowni odpadów. Założenie było takie od początku, że ona sortuje odpady wstępnie już wcześniej wysortowane i jej parametry techniczne są takie, że można na niej sortować nominalnie 20 tys. ton odpadów na jedną zmianę z tym, że z efektywnością 40 % czyli tak żeby rocznie wysortować 8 tys. ton surowców wtórnych czyli takich, które poddają się dalej, czyli osiągają wartość handlową, można je zbyć. Można powiedzieć, że analizując sytuację i w Polsce i za granicą, a w Polsce w szczególności dotyczącą wartości handlowej tych surowców wtórnych doszliśmy do wniosku, że jeszcze intensywniej musimy skoncentrować się na pozyskiwaniu surowców jakby wcześniej podsortowanych tak żeby w tej sortowni ograniczać się głównie jakby do oczyszczania. Jeżeli chodzi o parametry, które ta sortownia osiąga to tak jak tutaj podano prawie 6 tys. ton było w zeszłym roku, natomiast dzisiaj w tym roku chcemy osiągnąć minimum 8 tys. ton wsadu, który wejdzie, natomiast efektywność statystyczna to jesteśmy na granicy 80 % wysortowania surowców, które mają wartość handlową, czyli w tym roku zapewne osiągniemy 6 tys. ton surowców wtórnych, które mają wartość handlową, które zostaną zbyte. Oczywiście prowadzimy różnego rodzaju działania jakby próbujące również podjąć próbę sortowania innych, nie tylko tych wstępnie sortowanych i od już jednego kwartału, od 3-ch miesięcy prowadzimy takie wspólne analizy z pracownikami Politechniki Krakowskiej oraz przy pomocy studentów gdzie analizujemy czy można by i z jakim efektem sortować surowce zmieszane, niestety muszę powiedzieć, że wynik jest rozpaczliwie niedobry bo nie dość, że efektywność jest tylko kilku procentowa to jakby skutki uboczne są straszliwe, powoduje to fetor w związku z tym po prostu nie byłoby to akceptowane przez społeczność lokalną jak również powoduje natychmiast zanieczyszczenie w samej sortowni bakteriologiczne co powoduje, że za każdym takim eksperymentem musimy dodatkowo dezynfekować, doczyszczać sortownię co oczywiście jakby podnosi koszty, a zarazem ogranicza możliwości przerobowe. Tak, że mogę powiedzieć, że zakładamy, że w roku 2008 sortownia osiągnie pełne zdolności te, które były w aplikacji unijnej złożone. Natomiast jeżeli

Stenogram ze wspólnego posiedzenia Komisji Infrastruktury oraz Komisji Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska RMK – 30 sierpnia 2007 r.

chodzi o kompostownię to tutaj sytuacja jest taka, że ona z kolei rozpoczęła funkcjonowanie we wrześniu 2005 roku i założenie od razu w momencie aplikacji było również takie, że ona ma okres rozruchowy, ten okres rozruchowy wynosi do pełne sezony letnie i w tym okresie powinniśmy nabyć jakby takiej prawy żeby ten kompost posiadała pełne wartości handlowe i to się powinno stać, wszelkie badania, które prowadzimy potwierdzają, że kompost spełnia wszystkie wymagania jakie składa Polska Norma i sądzimy, że pierwsze jakby pozytywne rezultaty powinny być w IV kwartale tego roku tych wszystkich badań czyli, że uzyskamy stosowne certyfikaty. Natomiast w okresie tych dwóch pierwszych lat zgodnie z założeniem kompost jest produkowany, jest wykorzystywany do celów rekultywacyjnych na składowisku. I tutaj również od razu było założenie, jak się okazuje ono jest słuszne, że procesowi kompostowania będzie podlegała tylko trawa, liście i gałęzie bo tylko z tych materiałów wsadowych będzie można uzyskać kompost wysokiej klasy to znaczy taki, który rzeczywiście będzie można wprowadzić do obrotu. Jak powiadam dotychczasowa praktyka to w pełni potwierdza. Natomiast również w tym wypadku podjęliśmy próby na wartościach z odpadami innymi czyli nie tylko z tymi, czyli już z bardziej zanieczyszczoną frakcją zieloną jakie czy te efekty odniesie, natomiast okazało się niestety, że również ten kompost od razu nie spełnia kryterium ponieważ niestety w odpadach jest tyle innych zanieczyszczeń, że choćby niewielkie ilości powoduje, że to jest nieczyste, nie spełnia norm tak, że można powiedzieć, że praktyka potwierdza te pierwotne założenia, że w kompostowni możemy produkować kompost tylko z dobrej jakości materiału wsadowego, a że w sortowni również jeżeli chcemy uzyskać dobrej jakości materiał wyjściowy to też musimy korzystać tylko z systemów, które zapewnią odpowiedniej jakości wsad czyli systemów, które już wcześniej jakby rozdzielają odpady na surowce, które poddają się segregowaniu i te, które się nie poddają. Tak, że proces po prostu musi przebiegać jakby w pewnym etapowaniu ponieważ po prostu mówiąc tak najzwyczajniej w świecie pracownicy, którzy obsługują te instalacje musieli po prostu nauczyć się pewnych czynności choćby takich jak automatyzmu pewnego przy sortowaniu dlatego, że jeżeli ktoś zaczyna pracę w sortowni to na początku po prostu zastanawia się co on właściwie robi, co, np. plastik jakim surowcem jest natomiast to musi dojść... i wtedy można osiągnąć te parametry wyjściowe ale jak powiadam poszliśmy naszym zdaniem lepszą drogą i te założone parametry w 2008 zostaną osiągnięte. Dziękuję.

Pan Grzegorz Stawowy

Dziękuję panie prezesie, zapraszam. Przypominam, że to jest stenogram przygotowywany więc proszę o przedstawienie się.

Pan Gastol Stanisław

Odpowiadam za pracę zespołu przygotowującego ten materiał. Pierwsza odpowiedź będzie pokazanie dwóch szczegółów, które tutaj padły, padły bardzo ostre słowa, że to jest manipulacja przedstawiona przez nas w scenariuszach i że to wynika z określonych rzeczy. I tutaj pan doktor powiedział konkretne fakty. Ja też chciałem powiedzieć dokładnie konkretne fakty. Scenariusz S1, który został przyjęty przez nas w rozważaniach jest zrobiony w oparciu o to sprawozdanie, które Panowie Radni otrzymaliście 30 czerwca, ja mam taką dokładną informację, że Państwo dostaliście ten dokument. Następnie ten scenariusz zakładał w określonych pozycjach i to co tutaj napisaliśmy, bardzo dokładnie chciałbym prosić pana doktora o przeanalizowanie po kolei pierwszego, drugiego i trzeciego scenariusza i wtedy panu wyjdą różnice. Nie będę polemizował bo uważam, że możemy się tutaj różnić w poszczególnych pozycjach, bardzo proszę o sprawdzenie zwłaszcza zestawu pojemników do selektywnego zbierania, docelowo 1300, a obecnie jest podane według tych danych, że mamy 500, bardzo proszę o przeanalizowanie bo używanie takich słów, że to jest manipulacja jest

Stenogram ze wspólnego posiedzenia Komisji Infrastruktury oraz Komisji Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska RMK – 30 sierpnia 2007 r.

bardzo dziwne, ja wiem, że jest populizm bardzo modny, ale nie będę dalej z tym polemizował. I odpowiem jeszcze na drugie zasadnicze pytanie, tutaj mówię, są dokumenty ogólnie dostępne, dane są też przez nas przygotowane więc proszę używać określonych słów. Druga odpowiedź dotyczy prowadzonych przez nas konsultacji. Proszę Państwa te konsultacje wyglądają w ten sposób, że my na tydzień wcześniej rozsyłałyśmy ludziom wszystkie informacje dotyczące spotkania, które się będzie odbywało. Następnie zwłaszcza w dniu przed spotkaniem mamy bardzo ciekawe telefony, np. czy ta osoba została zaproszona, czy ta organizacja została zaproszona, ostatnio do Kroniki Krakowskiej wysyłałem dokładną listę wszystkich organizacji 53, które były zaproszone i pan stwierdził po tym wszystkim, że niestety dzisiaj nie przyjadą z kamerą bo nie będzie zadymy. To cytuję słowa, które padają z ust redaktorów i z wszystkich rzeczy. Następnie żeby była sprawa jasna, wszyscy mają cały czas wgląd do naszych dokumentów łącznie do naszych opracowań. Tutaj nic nie zawijamy, nie chowamy nic pod stołem, nie robimy tego w jakiś taki dziwny czy przedziwny sposób. Ukazało się szereg artykułów w Dzienniku Polskim oraz w Gazecie Krakowskiej na temat prowadzonych przez nas konsultacji. Jedna z dziennikarek nawet wprost zaprosiła na poprzednie spotkanie oraz na spotkanie, które będzie w najbliższy czwartek wszystkich. Wszystkie rady dzielnic proszę państwa dostają od nas mailowe informacje oraz dostają informacje pisemnie. Więc dziwi mnie niektóre podejście Radnych ponieważ cały czas w określonym układzie pojawiają się te same osoby, które są zainteresowane tym tematem. Dwa tygodnie temu pojawiło się również pytanie dlaczego organizacja Greenpeace nie jest zapraszana przez nas. Nie wiem, nie znam siedziby i nie znam w tym momencie możliwości uzyskania informacji na temat pracy Greenpeacu w Krakowie, nie udzielono mi również takiej informacji w Warszawie ponieważ jest tylko siedziba w Warszawie i na dzień dzisiejszy mam od nich informacje, że nie są zainteresowani prowadzonymi przez nas konsultacjami. To jest moja taka może chaotyczna, ale dziwna odpowiedź, niestety takie jest zainteresowanie na ten temat. Dziękuję bardzo.

Pan Grzegorz Stawowy

Dziękuję, jeszcze rozumiem, że Pani doktor.

Pani doc. Ewa Gurbiel

Ja chciałam się ustosunkować głównie do uwagi Pani Przewodniczącej ponieważ wydaje mi się, że jest to istotna uwaga i gdyby się do niej nie ustosunkować to w zasadzie podważa wyniki analizy, które Państwu przedstawiałam mianowicie ta uwaga, że pojęcie termiczna utylizacja odpadów jest pojęciem niezrozumiałym i zapewne ten związek pomiędzy wykształceniem i określoną postawą ludzi wynika stąd. Byłabym przychylna i byłabym skłonna się zgodzić z tą uwagą gdyby badanie było w ten sposób prowadzone, że badany dostaje ankietę, ma się z nią sam uporać i oddaje wypełnioną ankietę. Jak wspomniałam te badania prowadzili wyszkoleni studenci Politechniki, którzy towarzyszyli osobie przy wypełnianiu tej ankiety. I jak wiem w momencie, kiedy trzeba było wyjaśniali to pojęcie. Proszę Państwa użyliśmy tego pojęcia dlatego, że coraz częściej wchodzi ono do użytku również takiego medialnego. Jeżeli mamy jednocześnie prowadzić pewien program edukacyjny to chcieliśmy żeby właśnie poprzez wprowadzanie tych pojęć do użytku odbiorca się oswoił z tym pojęciem, ale wcale nie ukrywali nasi badani, że pod tym pojęciem kryje się to co potocznie się określa spalarnią. Więc myślę, że ten zarzut na szczęście myślę, że mogę się z tym uporać.

Pani Przewodnicząca też powiedziała, że nie została zaskoczona wynikami tych badań. Ja sobie ośmielę się powiedzieć, że celem moich badań to nie było zaskoczenie ani siebie, ani odbiorców ja po prostu czy w naszych zespole chcieliśmy dotrzeć do obiektywnych faktów

Stenogram ze wspólnego posiedzenia Komisji Infrastruktury oraz Komisji Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska RMK – 30 sierpnia 2007 r.

społecznych żeby wiedzieć, poznać wiedzę, mieć wiedzę odnośnie postaw społecznych żeby następnie w tej analizie wielokryterialnej móc rzetelnie ten czynnik właśnie uwzględnić. Gdybyśmy tego nie wykonali spodziewając się tak jak pani mówi, że pewnie będą takie wyniki to przecież myślę, że tutaj byłby las zarzutów dlaczego w ten sposób w analizie kryterialnej jest tak to kryterium liczone. Dziękuję bardzo.

Pan Grzegorz Stawowy

Dziękuję bardzo. Pan Prezydent Tadeusz Trzmiel.

Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa – p. T. Trzmiel

Państwo Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Oczywiście dziś nie odpowiadamy na pytanie, na które Państwo pewnie oczekujecie to znaczy lokalizacji. Proces konsultacji społecznych, który przyjęliśmy i realizujemy, który jest nowym podejściem do przygotowania procesu inwestycyjnego jakim jest projekt zakładu termicznej utylizacji odpadów komunalnych przewidywał, że w pierwszej kolejności odpowiemy sobie na pytanie jaki system utylizacji czy zagospodarowania odpadów komunalnych dla Krakowa jest optymalny. Czy w tym systemie... spalanie odpadów komunalnych czyli popularnie mówiąc spalarnia. Oczywiście braliśmy pod uwagę badania, które przeprowadziliśmy wielokrotnie przez Krakowski Holding Komunalny na temat jakości świadczonych usług i pytania, które w tych badaniach zawieraliśmy na co najchętniej przeznaczylbyś pieniądze w programie inwestycyjnym utylizacji czy unieszkodliwiania odpadów komunalnych. I wtedy otrzymywaliśmy podobną odpowiedź jak Państwo w tych badaniach, które prowadziliście czy jest akceptacja dla termicznej utylizacji odpadów komunalnych, w granicach 70 – 80 – w maksymalnym wydaniu było chyba 82 % - badanych respondentów a to było na próbie 1200 mieszkańców Krakowa. Te badania – Państwo zwróciliście uwagę – nie są oparte wyłącznie o badania konsultacyjne grupy 15, 26 mieszkańców czy uczestników ankiety, ale 998 mieszkańców Krakowa. I potwierdziło się po raz kolejny, że 72 % mieszkańców jest za utylizacją termiczną odpadów komunalnych. Dziś chcielibyśmy mieć Państwa stanowisko czy system utylizacji czy gospodarki odpadami komunalnymi w Krakowie winien uwzględniać kolejne składowisko odpadów komunalnych np., inny element utylizacji odpadów komunalnych, a powiem, że mówimy o masie ok. 200 tys. ton, która pozostaje po segregacji, kompostowaniu i tych elementach, które realizowaliśmy w systemie dotychczas czy uwzględniamy również w systemie gospodarki odpadami komunalnymi utylizację termiczną tych odpadów. I jeżeli będzie również wsparcie przez Radę Miasta Krakowa dla dalszych analiz w zakresie tego systemu to kolejnym etapem najprawdopodobniej we wrześniu będzie przedstawienie kilku wariantów lokalizacji zakładu termicznej utylizacji odpadów komunalnych i będą realizowane kolejne procesy czy dalej będzie realizowany proces konsultacji społecznych tym razem uwzględniający również lokalizację tego typu zakładów.

Pan Grzegorz Stawowy

Dziękuję Panie Prezydencie. Jeszcze zgłoszenia ze strony Radnych, Kajetan d' Obyrn.

Pan Kajetan d'Obyrn

Ja chciałem uzupełnić swoją wypowiedź, pan profesor mówił, że chciałbym usłyszeć dzisiaj – tak spalarni. A ja bym chciał najpierw zweryfikować pierwszy etap planu gospodarki odpadami, rozważyć rzeczywiste scenariusze, a nie tak jak Pan Prezydent powiedział alternatywę spalarnia – składowisko ze wszystkimi elementami te scenariusze, z kolejnością ich powstawania, a nie być stawiany pod ścianą, że dzisiaj mam dać odpowiedź spalarnia,

Stenogram ze wspólnego posiedzenia Komisji Infrastruktury oraz Komisji Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska RMK – 30 sierpnia 2007 r.

albo nie. To jeżeli chodzi o wypowiedź Pana Prezydenta. Panie doktorze od 10 lat się znamy i od 10 lat w tym mieście pan lubuje za spalarnią i oczywiście jest to pana prawo. Od czasów Prezydenta Lassoty, który wtedy powołał pana do zespołu dotyczącego budowy spalarni.

I różnimy się, ja uważam, że spalarnia nie jest panaceum na wszystko, po prostu różnimy się, a czasami zdarza nam się widywać to samo, trzy miesiące temu widzieliśmy instalację mechaniczno – biologicznego przekształcania odpadów w Kaliszu, które obsługuje Kalisz i kilkadziesiąt gmin dookoła, mniej więcej połowę mieszkańców Krakowa, da się, jest alternatywa. Dlatego szkoda, że pan nie dał szansy tej alternatywie bo nie dał pan szansy bo nie napisał pan takiego scenariusza, no przykro mi. Ja wiem, że mocna rozbudowa selektywnej zbiórki jest problemem dla spalarni bo jeżeli zbierzemy za dużo papieru i za dużo tworzyw sztucznych to nie będziemy mieli co spalać, to znaczy wartość odpadowa spadnie na tyle, że będziemy musieli paliwa dokładać. I to się zdarza i w takim Wiedniu sobie z tym radzą tylko to jest problem skali, Kraków ma okrągły milion mieszkańców mniej od Wiednia. To tyle. Przypomnę jeszcze jedną bardzo istotną rzecz, miasto nie jest właścicielem odpadów i nie wiadomo czy będzie czy nie będzie w związku z czym nie wiadomo kto będzie, a kto nie będzie do tej spalarni wozil – i to jest kolejny problem skali. W związku z tym w ogóle wymiarowanie i projektowanie tej instalacji ile ona ma być, na tyle ile odpadów powstaje w Krakowie, na tyle ile będą wozic do niej, a dzisiaj nie jesteśmy w stanie tego ustalić, prawo nie nakazuje wywoźnikowi, który jest w zasadzie właścicielem odpadów wywożenia do spalarni, pan dobrze o tym wie. Co do MPO mam tylko jedną uwagę, żeby MPO wzięło i nawiązało mocniejszą współpracę ze spółdzielniami mieszkaniowymi i zajęło się w końcu selektywną zbiórką na terenach spółdzielni mieszkaniowych skąd odbiera odpady bo jakoś to tak nie idzie. Natomiast co do pana wypowiedzi ja dalej twierdzę, że to jest manipulacja, ja dalej twierdzę, że tam jest manipulacja bo różnica pomiędzy docelowo 600 zestawów a 500 obecnie to jest żadna, to tak można tworzyć te scenariusze i napisać scenariusz pierwszy – efekt ma instalację na 6 tys., w drugim napisać, że 6 z możliwością rozbudowy do 12, w trzecim napisać, że 6 z możliwością rozbudowy do 18 i tak można w ten sposób sobie mnożyć scenariusze. Natomiast de facto to jest to samo i dalej się upieram przy tym, że scenariusz drugi się niczym nie różni od pierwszego. Dziękuję.

Pan Grzegorz Stawowy

Czy jeszcze jakieś pytania? Proszę bardzo.

Pan Mieczysław Jakubowski

Panie Prezydencie! Państwo Przewodniczący!

Tak się składa, że ja w temacie gospodarki odpadami od ładnych paru lat pracuję może nie na zbyt wielką skalę biorąc pod uwagę rynek krakowski, niemniej jednak uważam, że przede wszystkim należy sortować. I jeżeli już są odpady, ja, oczywiście zauważyli Państwo w opracowaniu, które jest rzetelnie zrobione jaki pani doktor była uprzejma zauważyć, że nie chciała nikogo dziwić bo tu nie ma czym dziwić, mamy ustawodawstwo i też logika nakazuje przede wszystkim minimalizować odpady, jeżeli są to selektywnie je zbierać, zagospodarowywać i wykorzystywać wtórnie, w ostateczności wykorzystywać energetycznie. Ja oczywiście nie jestem przeciwnikiem spalarni natomiast taka wizja jest, bardziej racjonalne może myślenie by było żeby stworzyć zakład produkcji paliwa alternatywnego z odpadów, które są wartościowe energetycznie natomiast nie można ich zagospodarować wtórnie. Bo jeżeli podejmiemy do tego zgodnie z obowiązującym prawodawstwem, że będziemy sortować, wykorzystywać wtórnie surowce to czym my będziemy palić. Średnio jak jest to wspomniane w opracowaniu ok. 8,5 tys. na kilogram wychodzi wartość energetyczna odpadów komunalnych. Ale tu te odpady komunalne one są niesegregowane w zasadzie, też

Stenogram ze wspólnego posiedzenia Komisji Infrastruktury oraz Komisji Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska RMK – 30 sierpnia 2007 r.

to jest wskazane w opracowaniu, że jest to minimalny stopień. Natomiast jeżeli wyciągniemy wartościowe, tak jak był uprzejmy wspomnieć Pan Radny i ja to potwierdzam bo to zresztą gołym okiem widać, wyjmemy folię, tworzywa sztuczne, które są bardzo wartościowe energetycznie, odejmiemy papier, odejmiemy inne rzeczy, powiedzmy drewno czym będziemy palić, oczywiście drewnem można palić – przynajmniej ja tak uważam, szkłem nie bardzo, można palić ..., jest to materiał, który jest nieszczęśliwy, a kwestia pojęcia, że odpady komunalne będą traktowane jako zielona energia, dla mnie jest to trochę dziwne. Ja znam przypadek z Krakowa, że wniosek był na ogrzewanie zakładu drewnem, po prostu drewnem i urzędnicy miejscy krakowscy wydali negatywną opinię z uwagi na możliwość wytwarzania niskiej emisji i zgodnie z rozporządzeniem wojewody sprzed paru lat itd., itd. Więc coś tu trochę jakieś takie może niespójne myślenie. Może to było lepiej pomyśleć o współspalaniu, mamy elektrociepłownię w Łęgu, mamy w Skawinie i po prostu robić paliwo alternatywne z tego co nie nadaje się do recyklingu – są to materiały tekstylne, jakieś stare meble – bo jeżeli mamy np. papier zatłuszczony on się nie nadaje do recyklingu czy inne wielomateriałowe tworzywa. I przede wszystkim żeby wzmocnić ilość tych punktów zbiorczych, ilość sortowni bo jedna sortownia w Krakowie to jest na pewno za mało, a na pewno już jest bezsensowne żeby wieźć z Nowej Huty na Barycz do sortowni surowce przy takim paraliżu wręcz komunikacyjnym jaki mamy w mieście. Dziękuję.

Pan Grzegorz Stawowy

Dziękuję. Ja też chciałem zadać jeszcze jedno pytanie, Panie Prezydencie będąc w lipcu w Warszawie zauważyłem u znajomych, że w domach jednorodzinnych w Warszawie, przynajmniej w części miasta jest obowiązkowa segregacja już w domu, mieszkańcy dostają bezpłatnie worki w różnych kolorach i raz na tydzień czy raz na 5 dni są odbierane te posegregowane śmieci, jeżeli one są wymieszane to jest płacona kara. W związku z tym moje pytanie jest takie czy była analiza przymusowej segregacji w domach przynajmniej jednorodzinnych gdzie jest łatwiej upilnować niż w domach wielorodzinnych. Czy są jeszcze jakieś pytania, dziękuję, nie widzę.

Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa – p. T. Trzmiel

Proszę Państwa zanim odpowiem na to pytanie Pana Przewodniczącego to chcę powiedzieć w ten sposób, że w oparciu o doświadczenia, pewnie pan doktor d' Obyrn doskonale wiele i nie uczestniczący w dyskusji krajów zachodniej Europy, krajów Skandynawskich gdzie edukacja ekologiczna jest najbardziej rozwinięta, mówię o krajach Skandynawskich gdzie odpowiedzialność obywatelska, społeczna w zakresie zachowań indywidualnych i postępowania rzeczywiście sprzyja działaniom np. w zakresie segregacji odpadów komunalnych uzyskuje się efekty w postaci czy w ilości 15, 20, maksymalnie chyba 30 % właśnie w wyniku dokonywanej segregacji odpadów komunalnych czy odzysku. 30 % przy 300 tys. ton to jest 90 tys. ton. My zapewne nigdy nie dojdziemy do 30 %, my szacujemy maksymalnie przy zoptymalizowaniu systemu segregacji odpadów komunalnych, przy budowie zbiorczych punktów odbioru odpadów komunalnych tak aby przybliżyć właśnie odbiór, to o czym pan np. mówi żeby z Nowej Huty nie wozić indywidualne do zakładu segregacji, przy optymalizacji pracy zakładu segregacji szacujemy, że to w Krakowie może być 12 – 15 %. Proszę odnieść do 300 tys. ton, co z pozostałą ilością.

Natomiast wprowadziliśmy w roku ubiegłym pilotażową zbiórkę dwupojemnikową właśnie w domach jednorodzinnych na zasadzie rozdzielenia odpadów suchych i mokrych, ale uwzględniając sytuację, że tak powiem, rynku odbioru odpadów komunalnych to tylko umowa zawarta pomiędzy właścicielem nieruchomości, a firmą, która odbiera może kształtować pewne zależności ekonomiczne. I udało nam się wpłynąć i porozumieć z firmą,

Stenogram ze wspólnego posiedzenia Komisji Infrastruktury oraz Komisji Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska RMK – 30 sierpnia 2007 r.

która odbiera odpady komunalne właśnie w domkach jednorodzinnych, aby tam gdzie jest segregacja odpadów na mokre i suche zastosować rabat odpłatności za te segregowane odpady komunalne. I ten program pilotażowy potwierdził się, że rzeczywiście w domach jednorodzinnych można to prowadzić i w związku z tym z tego co wiem bo w tej chwili już się tym tematem tak bezpośrednio nie zajmują, jest tutaj wiceprezes Natkaniec, który realizował ten program rozszerzamy w dalszym ciągu tą zbiórkę by objąć jak największą ilość właśnie domków jednorodzinnych w zakresie tej zbiórki dwupojemnikowej. Dziękuję.

Pan Grzegorz Stawowy

Dziękuję Panie Prezydencie, panie profesorze zapraszam.

Pan Prof. Andrzej Kraszewski

Bardzo dziękuję. Ja chciałbym zaproponować może takie rozwiązanie Panie Radny, ja z ogromnym szacunkiem podchodzę do scenariusza, który jak się wydaje Pan byłby w stanie zaproponować jako jeden z możliwych scenariuszy do rozważenia. Bez właściwie porozumienia z naczelnym dowództwem tego projektu ja myślę, że jeżeli byśmy mogli się spotkać i zecheałby Pan Radny przedstawić nam taki projekt to gwarantuję Panu i stawiam tutaj na szalę swój autorytet, że z całym rygoryzmem metody, którą tutaj stosujemy będzie on przebadany i wyniki osobiście Panu Radnemu przedstawię. I będę tutaj prosił Pana również o konsultacje w każdym momencie czy one są czy cała ta metoda, którą stosujemy, a ponieważ myślę, że tutaj metoda analizy wielokryterialnej nie jest Panu obca, jestem zupełnie przekonany, że albo Pan nas przekona, że to jest dobry scenariusz dla Krakowa, albo my przekonamy Pana. Czy to jest rozwiązanie, które Pan Radny zaakceptowałby. Bardzo dziękuję. Natomiast jeśli idzie o te ważne uwagi, które tutaj padły. Po pierwsze zdecydowanie trzeba by było jak długo miasto nie jest właścicielem odpadów pozostawić jednak sporą inicjatywę czy to ma być system dwupojemnikowy czy jakiś jest lepszy do, w budownictwie niskim czy w budownictwie wysokim, żeby pozostawić recyklerom czy firmom odbierającym, natomiast bardzo szczegółowo rozliczyć ich co oni dalej z tym robią. To jest może, my np. zastanawialiśmy się czy miasto w Warszawie powinno narzucać np. system dwupojemnikowy – suche, mokre, czy np. to co u nas działa bardzo dobrze w dużych blokach na bardzo małą na razie skalę, ale zbiera same superlatywy mianowicie inicjatywa EKON gdzie bezdomni roznoszą takie żółte torby gdzie w budownictwie wysokim dzieli się to właśnie, tam zbiera się tylko i wyłącznie tą frakcję suchą czyli tam właśnie do jednego worka rzuca się makulaturę, puszki itd. i to działa tylko to jest szalenie drogie. Tak, że to wszystko trzeba będzie zwymiarować, ale to są to rozwiązania, które w jakiś sposób mogłyby być tutaj sprawdzone. Niektóre się w Warszawie sprawdzają, inne nie. Natomiast bardzo istotną tutaj uwagą jest to, żeby jeżeli idzie o sprawę tego paliwa, oczywiście, że tak tylko, że ja myślę, że przynajmniej tak nam wypada z naszych analiz, które robią nasi konsultanci warszawscy, że to nie spada tak bardzo po oddzieleniu surowców takich jak papier i plastik, nie spada wartość opałowa odpadów. Dlaczego, dlatego, że równocześnie wysortowuje się takie frakcje, które są niepalne, mianowicie metale i szkło. Tak więc w sumie ten odpad zmieszany tak jak się dowiedziałem przedwczoraj przy założeniu, że nam wyjdzie ta zbiórka selektywna to będzie ok. 8 tys. kilodżul na kilogram, to jest dużo. Dziękuję.

Pan Grzegorz Stawowy

Panie profesorze dziękuję. Myśmy tu z Panią Przewodniczącą pracowali nad wspólnym stanowiskiem, ale w sytuacji takiej deklaracji idącej ze strony Pana Profesora do osób bardziej zainteresowanych ja proponuję żeby jednak wstrzymać się z jakimkolwiek stanowiskiem ze strony Komisji tym bardziej, że ci Radni, którzy są członkami tylko Komisji

Stenogram ze wspólnego posiedzenia Komisji Infrastruktury oraz Komisji Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska RMK – 30 sierpnia 2007 r.

Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska nie otrzymali tych materiałów lipcowych, wtedy było posiedzenie Komisji Infrastruktury. Drobna różnica aczkolwiek część osób nie ma tej wiedzy sprzed wakacji. Wydaje się, że ważnym czynnikiem również tutaj jest sprawa finansowa, tak jak Prezydent mówił na początku w połowie miesiąca będzie wszystko wiadomo. Otóż ja mam nadzieję cały czas, że będzie na plus, to znaczy, że miasto będzie miało rezerwę tych środków europejskich, równie ważne jest to, że Radni już tak naprawdę wyrazili zgodę na spalarnię zgadzając się na jej ulokowanie w WPI. To jest taki dokument wieloletni gdzie myśmy spalarnię zostawili bez lokalizacji, jest to taki czytelny sygnał ze strony Rady Miasta akceptujący kierunek prac nad spalarnią, nad umiejscowieniem spalarni śmieci w Krakowie, wydaje mi się, że każdy ma świadomość, że wysypisko w Baryczy ma jakąś ograniczoną pojemność i wcześniej czy później się skończy i że to nie jest odwleczone na dziesiątki lat tylko na kilka, góra kilkanaście lat, wydaje się, że dość istotnym punktem jest recykling i segregacja, to są dość chyba przyszłościowe w Krakowie, szczególnie segregacja śmieci u źródła czyli w mieszkaniach prywatnych i wydaje się, że tu jest jeszcze sporo do zrobienia. Tak, że ja myślę, że poczekamy na decyzję z Ministerstwa i jak będziemy coś wiedzieć to zrobimy takie drugie posiedzenie wspólne gdzie byśmy bardzo chętnie pana profesora zaprosili czy zespół pana profesora, to byłaby taka klamra tych spotkań, gdzie powstałaby opinia ze strony komisji merytorycznie za to odpowiedzialnych bo tak jak rozumiem tutaj była deklaracja byłyby we wrześniu również jakieś propozycje lokalizacji więc też można by się odnieść do pewnych założeń geograficznych takiego rozwiązania, więc proponuję żebyśmy nie przyjmowali żadnego stanowiska dzisiaj.

Dziękuję za tą informację, za przedstawienie tej sytuacji i spotkalibyśmy się w takim razie we wrześniu. Marta Suter jeszcze.

Pani Marta Suter – wypowiedź bez mikrofonu.

Pan Grzegorz Stawowy

Panie Prezydencie mamy taką wiedzę?

Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa – p. T. Trzmiel

Na dzień dzisiejszy nie ma żadnych zasad kryteriów przygotowywania wniosków do współfinansowania ze środków Unii Europejskiej, niemniej jednak my mając potwierdzone środki na liście indykatywnej i mając zgodę na przygotowywanie tego projektu po rozstrzygnięciu lokalizacyjnym będziemy go przygotowywać bo lokalizacja to możliwość uzyskania decyzji np. ULICP jeżeli to będzie na obszarze poza miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, a w kolejności przygotowania decyzji pozwolenia na budowę. Tak, że po prostu tu w tej chwili nie można określić, to znaczy odpowiem po pierwsze, że nie ma limitu czasowego ze strony instytucji zarządzającej projektami jaką jest Ministerstwo Rozwoju Regionalnego na dzień dzisiejszy, a z drugiej strony realizując zgodnie z procedurami przygotowania projektu inwestycyjnego będziemy po akceptacji lokalizacyjnej go realizować niezależnie od tego limitu. Jeżeli byśmy mieli decyzję lokalizacyjną i była ona akceptowana w tym roku wydaje mi się, że pozwolenie na budowę mogłoby być gotowe w roku 2008, natomiast realizacja w latach następnych. Dziękuję.

Pan Grzegorz Stawowy

Rozumiem, że to zamyka dyskusję. Dziękuję bardzo za spotkanie, za blisko trzygodzinne spotkanie, życzę miłego popołudnia i wspólnie z Katarzyną dziękujemy za posiedzenie.